

DN. Högskoleguiden

TORSDAG 10 MARS 2016 ● EN SPECIALTIDNING FRÅN DAGENS NYHETER

Dags att söka! 28 sidor om vårens viktigaste val

Fem utbildningar: Möt eleverna som pluggar till sina drömyrken: veterinär, lärare, polis, livesändningsspecialist och civilingenjör.

Alla datum. Håll koll på när ansökningsperioden öppnar och stänger. Sid 4

Tänk taktiskt. Här är yrkena där det finns goda chanser till jobb. Sid 9

Studierna – mer än bara plugg

Maja Flygt och Annie Wernersson går på Södertörns högskola. Men fritiden lägger de på att göra studentradio. "Jag gillar när skolan blir något mer än bara skola", säger Maja Flygt. Sid 20

DN. Högskoleguiden

En specialtidning inför högskolevalet från Dagens Nyheter

Redaktör: Hans Arbman E-post: hans.arbman@dn.se Tel: 08-738 23 13

Redaktion: Linn Mauritson, Sonia Mesrouj, Henrik Sandberg, Ebba Thornéus, Jesper Wallén.

Omslagsfoto: Thomas Karlsson

Fredag
15
APRIL

Sista dag
att söka!

DN.se
Läs hela
Högskole-
guiden på
nätet.
[dn.se/
hogskole
guiden2016](http://dn.se/hogskoleguiden2016)

Välkommen.

Hans Arbman: Glöm inte bort att ha roligt också!

Jag satte mig alltid med en kanna kaffe för att vrålplugga kvällen före tentan. Frampå morgonkvisten gick jag och lade mig några timmar och nästa dag var jag oändligt trött.

Att använda sig av min studieteknik är nog det absolut sämsta råd jag kan ge till er som nu är på väg in i studentlivet på universitet och högskolor. Tentorna gick ofta hyfsat bra, men kunskaperna försvann lika snabbt som jag tillgodogjort mig dem. Metoden är raka motsatsen till alla beprövade råd om hur man studerar på bästa sätt. Studietekniktipsen brukar snarare handla om att göra en egen studieplan och sprida ut pluggandet över hela kursen. I bästa fall kan du då ta helt ledigt kvällen före tentan och göra något helt annat.

På sidan 19 delar minnesexperten Mattias Ribbing med sig av sina bästa knep för att bättre komma ihåg det man lär sig. Som att börja med att läsa sammanfattningar och googla ämnet.

Men nu handlar det framför allt om att hitta en utbildning som passar dig.

Högskoleguiden innehåller mängder av tips och inspirerande läsning inför högskolevalet och de kommande studierna. Vilka är de bästa sajterna att ha koll på? Hur vet man att en utbildning håller en god kvalitet? Hur får man ekonomin att gå ihop under studietiden? Hur bär man sig åt för att hitta en studentbostad?

Och glöm inte bort att ha roligt också. På perioder under livet erbjuder så mycket möjligheter till nya kontakter och givande fritidsaktiviteter som studenttiden.

Hans Arbman är reporter på Dagens Nyheter och redaktör för Högskoleguiden.

Foto: Jonas Lindstedt

Civilingenjör. "Jag gillar att grota ned mig i algoritmer", säger Erik Öhrn på Chalmers. Han designar databaser med Katarina Bergbom, som tog vägen via Tekniskprången för att hitta rätt.

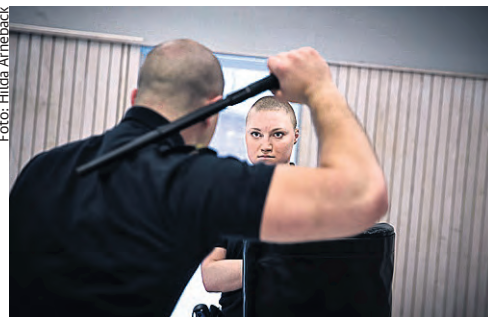

Foto: Hilda Arneback

"Jag vill jobba med ungdomar"

● Alice Gustafsson började plugga till civil-ekonom, men hoppade av eftersom hon inte ville sitta vid ett skrivbord hela dagarna. Nu utbildar hon sig till polis. "Jag har alltid velat hjälpa till i samhället." Sid 8

Jag gjorde nybörjartabben att beställa *alla* böcker som fanns med på litteraturlistan. Mina mer rutinerade studiekamrater skrattade gott när jag, flera tusenlappar fattigare, insåg att vi knappt använde hälften. ●●

Ebba Thornéus (tv) berättar om nybörjarmisstag tillsammans med Högskoleguidens övriga reportrar: Henrik Sandberg, Linn Mauritson, Jesper Wallén och Sonia Mesrouj. Sid 10

ERSTA
SKÖNDAL
HÖGSKOLA

Utbildningar för
dig som vill arbeta
med människan i
välfärdssamhället

**sjuksköterska
socioonom
kyrkomusiker
teolog
psykoterapeut**

Läs eller beställ vår nya katalog på
www.esh.se/katalog

VILL DU KUNNA PÅVERKA SAMHÄLLET?

Hos oss får du en internationell utbildning i världsklass inom ledarskap och ekonomi som gör att du kan jobba i många olika branscher och länder. Du kan starta egna företag eller jobba i ledande positioner inom företag, politik och organisationer och vara med och påverka samhällets utveckling. Läs mer på hhs.se

nr. 1

Rankad som främsta
handelshögskola i
Norden

HANDELSHÖGSKOLAN I STOCKHOLM
SISTA ANSÖKNINGSDAG: 15 APRIL

UPPSALA
UNIVERSITET

Tänk fritt. Börja här.

UPPSALA
UNIVERSITET

STUDIER & STUDENTLIV
2016/2017

Hitta våra utbildningsprogram

www.uu.se

59°51'27"N 17°37'46"Ö

Kurser och program

www.uu.se/utbildning

Högskoleguiden

Studievägledning.

studera.nu

Det här är sidan du vänder dig till för att hitta utbildningen som passar just dig. Här söker du och jämför utbildningar samt hittar praktisk information om bland annat livet som student, studier utomlands, att välja utbildning och högskoleprovet.

Örebro's kårhus.

Foto: Lotta Svensson

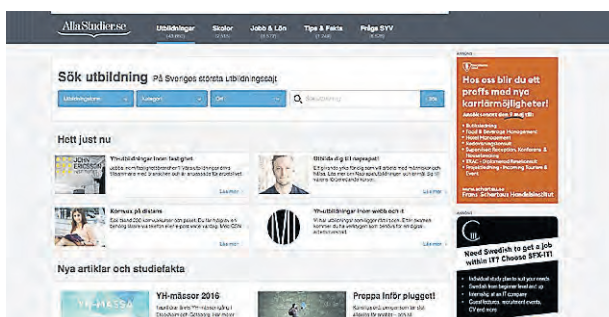
antagning.se

Det är här du loggar in när du vill anmäla dig till de program och kurser, på de universitet och högskolor, som du har valt. När du fått ditt antagningsbesked måste du lämna svar på antagning.se senast den 29 juli.

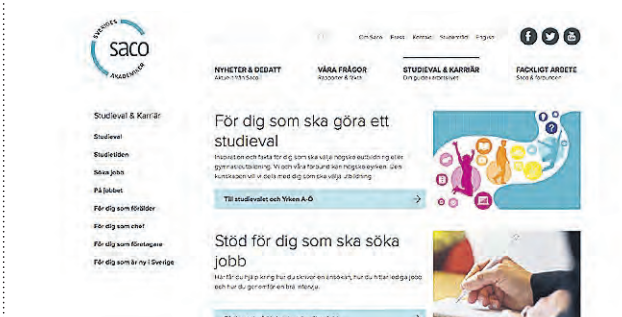
csn.se

Här kan du ansöka om studiemedel (lån och bidrag) och se dina kommande utbetalningar samt din skuld. För att få ditt studiemedel så behöver du lämna in en studieförsäkrans. Skaffa e-legitimation för att kunna utföra dina ärenden på csn.se.

allastudier.se

En till hemsida där du kan söka igenom ett stort utbud av utbildningar på universitet, högskolor och yrkeshögskolor. Du kan även hitta intressanta artiklar med tips och inspiration. Allastudier.se är en annonsfinansierad sida.

saco.se

På Sveriges akademikers centralorganisations, Sacos, hemsida finns stöd för studievalet. Under fliken Studieval & karriär finns bland annat en planeringsguide som kan hjälpa dig hitta rätt utbildning. Du kan också ställa frågor till studievägledare.

Lärarutbildning i Göteborg.

Foto: Joakim Roos

arbetsformidlingen.se

Under fliken yrke och framtid hittar du en lång lista med förslag på yrken samt tester och guider som kan hjälpa dig att hitta ett yrke som lockar dig. Här finns även yrkeskompassen där du hittar arbetsmarknadsprognoser och beskrivningar av olika yrken.

studentum.se

Här kan du hitta information om utbildningar som finns både i Sverige och utomlands. Prova även att göra sajten utbildningstest. Under fliken Sök utbildning finns en funktion som enkelt hjälper dig att räkna ut ditt snittbetyg. Studentum.se är en annonsfinansierad sida.

Här hittar du rätt utbildning – och vänta inte till sista sekunden

Möjligheterna att hitta rätt utbildning är större än någonsin. Glöm bara inte bort att tänka över ditt val i god tid.

– För din egen skull, sitt inte och börja med ditt val på kvällen den 15 april, säger Krister Kjellin på Universitets- och högskolerådet.

Jesper Wallén
jesper.wallén@dn.se

● Universitets- och högskolerådet, UHR, är myndigheten som ansvarar för antagningen till högskolan.

Viktigast att känna till är deras hemsidor studera.nu och antagning.se. På studera.nu finner du det mesta som kan vara värt att veta inför studievalet.

När du har bestämt dig gör du din ansökan på antagning.se.

De senaste åren har studera.nu utvecklats för att bli lättare att använda. Till årets antagning har det till exempel blivit enklare att göra egna jämförelser under rubriken "Välja utbildning".

– Där kan du ställa utbildningar du är intresserad av mot varandra och jämföra vad de har att erbjuda.

Nu kan du även se arbetsprognoser som är kopplade till utbildningarna, säger Krister Kjellin, kommunikatör på UHR.

Studera.nu har även blivit lättare att använda för de som inte kan svenska. En stor del av innehållet finns på engelska. Viss information finns på ytterligare 18 språk.

– Vi gör detta för att bland annat nyanlända flyktingar ska kunna ansöka till högskolan på ett lättare sätt. Du ska inte behöva jobba dig igenom svenska för invandrare för att läsa på högskolan, oftast behöver du bara visa att du kan engelska, säger Krister Kjellin.

En utbildning som haft väldigt hög antagningspoäng de senaste åren kan sjunka rejält.

Krister Kjellin, kommunikatör på UHR.

Krister Kjellin tar även upp att man nu på studera.nu lätt kan få information om hur antagningsstatistiken sett ut de senaste åren på landets utbildningar.

Samtidigt tycker han inte folk ska bli rädda att söka till utbildningar som de senaste åren har haft höga antagningspoäng.

– Kraven sätts inte av en människa utan styrs av hur många och vilka som söker en utbildning. En utbildning som haft väldigt hög antagningspoäng de senaste åren kan sjunka rejält. Utbildningars popularitet kan gå i vågor, säger han.

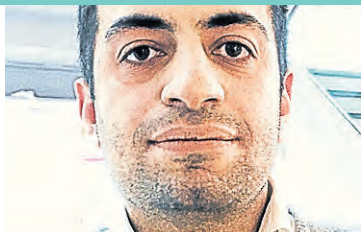
Viktiga datum att hålla koll på.

Tisdag 15 MARS	Webb-anmälan till höstterminen öppnar på antagning.se.	Lördag 9 APRIL	Vårens högskoleprov.	Fredag 15 APRIL	Sista anmälningssdag för höstterminen.	Fredag 6 MAJ	Sista dag att betala anmälningsavgift om det krävs för din utbildning.	Måndag 20 JUNI	Sista kompletteringsdag.	Tisdag 12 JULI	Antagningsbesked med svarskrav kommer.	Fredag 29 JULI	Sista svarsdag.	Onsdag 3 AUGUSTI	Andra antagningsbeskedet.
-----------------------------	--	-----------------------------	----------------------	------------------------------	--	---------------------------	--	-----------------------------	--------------------------	-----------------------------	--	-----------------------------	-----------------	-------------------------------	---------------------------

DN frågar. Vad fick dig att välja din utbildning? Och vad studerade du på gymnasiet?

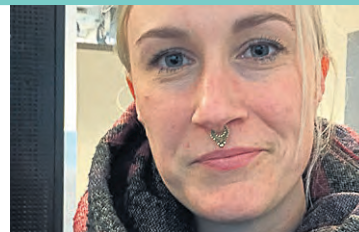
Karolina Emgård, 24 år, läkarprogrammet, Umeå universitet:
 – Det går långt tillbaka i tiden och handlar om att jag vill hjälpa så många människor som möjligt. Att läsa till läkare känns utvecklade och gör att man inte står still.
 – Naturvetenskapliga programmet i Ystad.

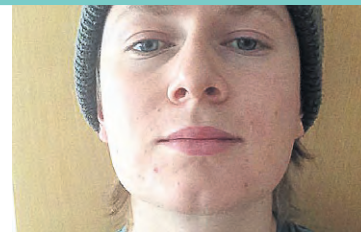
Leif Talib, 28 år, Miljövetarprogrammet, Malmö högskola:
 – Jag har jobbat som kock tidigare och blev intresserad av den påverkan mat har på miljön. Jag tyckte att det skulle bli kul att kunna förändra saker.
 – Hotell- och restauranglinjen.

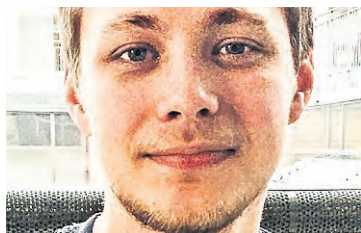
Annika Marmbrandt, 26 år, kommunikatörsprogrammet, Södertörns högskola:
 – Jag kollade igenom alla utbildningar på alla universitet och högskolor i Stockholm och tyckte att den här utbildningen var den enda som passade mina intressen. Dessutom kunde den bidra till att få ett fast jobb med en okej lön i framtiden.
 – Jag gick samhällsprogrammet med medieinriktning på Riddarfjärdens gymnasium.

Alexandra Lindborg, 28 år, grundlärautbildningen, Malmö högskola:
 – Att bli grundskolelärare är det enda jag alltid har velat göra, mitt drömyrke.
 – Jag gick ett samhällsvetenskapligt program med ekonomiinriktning.

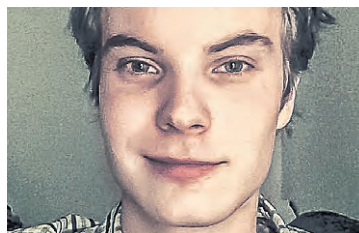
Anton Johansson, 21 år, journalistprogrammet, Mittuniversitetet, Sundsvall:
 – Jag valde utbildningen för att jag velat bli journalist så länge jag kan minnas. Hade också hört gott om Sundsvalls journalistprogram sedan innan. Jag kände även att jag ville plugga i en annan stad än Stockholm.
 – Samhälle/medier på Tibble gymnasium i Täby.

Carl Englund, 23 år, Civilingenjör i medieteknik, Linköpings universitet, Campus Norrköping:
 – Jag hade läst teknik på gymnasiet och var intresserad av programmering i allmänhet, kanske framför allt riktat mot visualisering och sådant inom grafikområdet.
 – Jag läste teknikprogrammet.

Sandra Carlberg, 21, socionomprogrammet i Örebro.
 – Jag har länge velat hjälpa utsatta människor, men speciellt barn. Visste först inte riktigt vad man var tvungen att läsa för att jobba med det men hittade till slut socionomprogrammet som jag tyckte lät bra, då det var brett och man kan jobba med olika saker efter utbildningen.
 – På gymnasiet läste jag ekonomi på businessprogrammet på Thorén business school i Örebro.

Nils Brodin, 21 år, Internationellt arbete – globala studier, Jönköping University:
 – Det var en kombination mellan att vilja göra något konstruktivt med min tid och mitt intresse för globala frågor. Att utbildningen innefattar ett stort spann av arbetsmöjligheter inom olika områden i världen lockade också.
 – Jag studerade samhällsvetenskap med specialinriktning på beteendevetenskap på Tullinge gymnasium.

Hanna Johansson, 23 år, Civilingenjör i medieteknik, Linköpings universitet, campus Norrköping.
 – Jag tyckte att utbildningen lät väldigt rolig och kreativ. Det är fortfarande något jag gillar bäst med min utbildning – mixen av teknik och kreativitet.
 – Jag studerade naturvetenskapligt program på Katedralskolan i Linköping, med inriktning på natur.

Robin Medin, 27 år, Interaktionsdesign, Malmö högskola.
 – För att det är en bra blandning av kreativitet och innovation på utbildningen. Det är omväxlande och man får göra många olika saker.
 – Jag läste engelskspråkigt samhällsprogram med inriktning kultur.

Enkät: Ebba Thornéus, Linn Mauritzon, Jesper Wallén, Sonia Mesrouj, Henrik Sandberg

HITTA DIN EGEN VÄG

Du står just nu inför ett val och hundratals möjligheter. Då kan det vara bra att känna till att det finns ett universitet som inte bara ger dig kunskapen och möjligheten att kickstarta en karriär som ingenjör, sjökapten eller arkitekt – utan också inser vikten av kreativitet och den fria tanken på vägen dit.

Att välja Chalmers är att välja en studiemiljö där du får alla förutsättningar för att skapa och testa dina idéer på riktigt.

Vi ger dig verktygen som krävs för att kunna landa ditt drömjobb.
 – Eller uppfinna ditt eget.

CHALMERS

TESTA CHALMERSKOMPASSEN – GUIDEN TILL DIN MÖJLIGA FRAMTID: chalmers.se/utbildning

Högskoleguiden

Kurs eller program?

Så klitrar du ihop din egen högskoleutbildning

Det är inte alltid lätt att hitta ett program som man känner sig helt tillfreds med. En fristående kurs kan vara ett bra alternativ för dem som vill testa på hur det är att läsa på högskolan.

Henrik Sandberg
henrik.sandberg@dn.se

● Att läsa på högskola för första gången kan bli en stor omställning för studenter som kommer direkt från gymnasiet. Fristående kurser ger en möjlighet att själv upptäcka vad man är intresserad av.

– Du kan alltid prova på att läsa en enstaka kurs, för att känna på hur det är att läsa på högskola. Det kan ju också vara ett alternativ om man inte kommer in på programmet man vill, säger Helena Palm, studievägledare på Södertörns högskola.

Man kan också sätta ihop flera enstaka kurser till en egen utbildning. Det finns dock några saker som kan vara bra att tänka på.

– Till exempel vad man vill använda utbildningen till och välja ett huvudområde som man skulle vilja arbeta med, säger Helena Palm.

En kandidatexamen är 180 högskolepoäng, vilket motsvarar tre års heltidsstudier. En termins heltidsstudier ger alltså 30 poäng. För att få ut en egen examen behöver man läsa ett ämne i minst tre terminer. Man kan exempelvis läsa statsvetenskap i tre terminer för att sedan komplettera med andra kurser resterande tid för att få ut sin kandidatexamen.

Väljer man att söka en enstaka kurs är det oftast inga problem att komma in, om det inte är en väldigt populär kurs. En kurs på 30 högskolepoäng är också indelad i delkurser som brukar vara antingen 15 eller 7,5 poäng. Dessa kurser kan ofta även sökas fristående.

Helena Palms råd är att titta brett och läsa på om olika utbildningar. En bra början är att gå in på sajten studera.nu.

– Ju mer research man gör, desto mer mitt i prick kommer man. För-

Fakta. Fem udda kurser

Vardagens mysterier förklarade A (7,5 hp), Umeå universitet. Här kan man enligt kursbeskrivningen få svar på svåra frågor som: "Varför är det svårt att öppna frysen andra gången?", "varför byter höger och vänster plats i spegeln men inte upp och ner?"

Livets mening (15 hp), Högskolan i Skövde: Högskolan i Skövde är första högskola att erbjuda svaret på frågan vi alla någon gång ställt oss. Och det räcker alltså med 15 högskolepoäng för att få svar på frågan. Stort söktryck väntas.

Ölets kultur och vetenskap (7,5 hp) ges vid Södertörns universitet.

"Huvudsyftet med kursen är att öka kunskapen om öl inom yrken som sysslar med ölproduktion och försäljning", står det i kursbeskrivningen.

Dinosauriernas tidsålder (7,5 hp) Vem gillar inte dinosaurier?

Fornpersiska (7,5 hp), Uppsala universitet. Lär dig ett språk som garanterat ingen av dina vänner kan.

sök att leta så mycket information du kan, säger hon.

Känner man sig säker på vad man vill kan ett program ge en annan typ av trygghet, då man slipper söka in på nytt varje termin.

Programmen är också sammansatta för att underlätta för studenten och ge en ungefärlig inriktning på vad man vill arbeta med.

Förutom tydliga inriktningar som läkarprogrammet finns också inriktningar som kan kännas lite mer diffusa och inte är direkt inriktat på ett specifikt yrke.

Exempel på ett sådant program är samhällsvetarprogrammet, som kan kräva en vidareutbildning på master-nivå efter avslutat kandidatprogram.

En del utbildningar såsom läkare och psykolog kräver att man läser ett program. De går inte att "klitra ihop" om man läser fristående kurser.

Studera dinosaurier på högskolenivå. Dinosaurernas tidsålder är en kurs på 7,5 högskolepoäng.

Foto: Imago/Hohlfeld/IBL

CAMPUS VARBERG – 15 UTBILDNINGSPROGRAM

efterfrågade utbildningar

Campus Varberg ger högskole- och yrkeshögskoleutbildningar framtagna i nära samarbete med näringslivet utifrån de kompetenser omvärlden efterfrågar. Det är detta som är vår själ och så har det varit från allra första början. Vi har under alla år haft en enda person i åtanke – dig.

Vi är efterfrågade utbildningar.

www.campus.varberg.se

ANSÖK SENAST
15
APRIL

En bättre start på karriären

Inspirerande, utvecklande, gemenskap, professionellt, internationellt och framtid. Så beskriver våra studenter Handelshögskolan vid Karlstads universitet. Vi ser också hur de som fortsatt vidare ut i arbetslivet bygger framgångsrika karriärer. Det är vårt viktigaste kvitto. Då har vi lyckats förmedla både akademisk spets och praktisk kunskap. Vi kallar det Professional Skills®.

Kunskap är inget värd utan förmågan att kunna använda den.

Läs om våra program och kurser på hhk.kau.se

Karlstad Business School
Handelshögskolan vid Karlstads universitet

Lärare.

Erica Lövestedt utbildar sig till lärare i svenska som andraspråk för gymnasiet. "Det är så jätta roligt att undervisa", säger hon.

Foto: Daniel Nilsson

Hon vill bli en förebild för sina elever

Behovet av lärare inom svenska som andraspråk ökar kraftigt. Samtidigt är en majoritet av de som undervisar i ämnet obehöriga.

– Det blir en utmaning att spränga fördomar om ämnet, men det ska bara bli kul faktiskt, säger Erica Lövestedt.

Linn Mauritzon
linn.mauritzon@dn.se

● Det är en sömnig måndagsförmiddag på kaféet intill högskolebyggnaden Orkanen på Malmö högskola. Utanför fönstret är himlen lika grå som trottoaren. Vid ett av borden sitter Erica Lövestedt, en av de 25 studenter som just nu utbildar sig till lärare i svenska som andraspråk i Malmö.

Hon studerar till gymnasielärare i svenska och svenska som andraspråk på Lunds universitet, men utbildningen i svenska som andraspråk har slagits ihop med Malmö högskolas. Intresset från studenterna i Lund räckte helt enkelt inte till för att starta kursen där.

– Folk är ofta negativa till mitt val av yrke och kan säga saker som "ja,

någon ska ju göra det också". Men det är så jätta roligt att undervisa, säger Erica Lövestedt.

Att hon skulle bli lärare var inte alltid självklart. Hon upplevde inte att det var ett kall. Men intresset för språk har alltid funnits där och särskilt starkt var det efter en period då hon hade varit ute och rest.

– Jag var 23 år och bodde hos en kompis som sa att jag måste skaffa ett yrke, och det var faktiskt hon som sökte utbildningen åt mig. Redan efter första terminen kände jag att "wow, det är det här jag ska göra". Kombinationen av att göra det jag är intresserad av och samtidigt få möjligheten att kunna påverka och bli en förebild avgjorde, säger Erica Lövestedt.

Behovet av lärare i ämnet svenska som andraspråk ökar hela tiden, särskilt nu när det finns så många nyanlända, och Erica Lövestedt känner därför att hon går en trygg yrkesframtid till mötes när hon om två år är färdig med sin femåriga utbildning.

– Jag vet att jag kommer få jobb och tror att det kommer vara ett svårt val att välja vilken av alla

Fakta. Fem frågor om ämneslärarprogrammet

1 Vilka slags jobb kan man få efter utbildningen?

Lärare på högstadie- och gymnasienivå i de ämnen man valt.

2 Vilken behörighet krävs?

Grundläggande behörighet + engelska B, samhällskunskap A eller engelska 6, samhällskunskap 1b/1a1+1a2 (områdesbehörighet 6c/A6c).

3 Hur lång är utbildningen?

300 hp eller fem års heltidsstudier.

4 Vad är genomsnittslönen?

Den genomsnittliga lärarlönen ligger på ungefär 31 850 kronor. (2014).

5 Hur ser arbetsmarknaden ut?

Generellt mycket goda arbetsutsikter. Varierar något beroende på ämnen.

Källa: scb.se, Skolverket, Nationellt centrum för svenska som andraspråk, lu.se

skolor jag vill vara på. Det är roligt att vara eftertraktad på arbetsmarknaden och jag känner att min kompetens verkligen behövs.

Faktum är att hon redan har fått chansen att arbeta extra som lärare och dessutom blivit erbjuden flera jobb.

– När jag läste första terminen i svenska som andraspråk fick jag tre jobberbjudanden, trots att jag bara studerar.

Den allra vanligaste frågan Erica brukar möta när hon berättar om sitt yrkesval är om det inte är exakt samma sak att undervisa i svenska som andraspråk som att undervisa i svenska.

– Eleverna blir så begränsande när de inte kan språket, de sitter inne på en massa kunskap och erfarenheter som man inte kan formulera på rätt sätt och det är frustrerande. Det är därför den här kompetensen om hur man rent pedagogisk lär ut ett andraspråk behövs.

En viktig utmaning tror Erica ligger i att ändra attityden gentemot personer som kommer in i den svenska skolan och på arbetsmarknaden med ett annat modersmål.

– Jag vill att vi ska se de flerspråkiga personerna som en tillgång. De själva känner nog ofta att det är något negativt, för att de inte är "ikapp", men det är så bra att ha flera språk. Det är något positivt.

Erica Lövestedt

På Ericas utbildning lyfter man ofta tanken om en utbildning för alla och att alla elever, oavsett var man kommer ifrån, ska ha en chans i skolan.

– Jag vill kunna visa upp ett smörgåsbord av allt som går att göra i världen för mina elever. Visa dem nya vägar som de kanske inte har tänkt att de kan gå. Bli en inspirationskälla, helt enkelt.

En annan utmaning tror Erica ligger i skolornas och kollegernas attityd mot ämnet.

– Jag har tyvärr en känsla av att jag kommer behöva motivera ämnets viktighet, att det inte handlar om stödundervisning utan ett ämne som verkligen behövs. Men det tycker jag bara ska bli kul faktiskt! Upp till kamp, säger Erica Lövestedt.

Högskoleguiden

Polisutbildning.

Alice Gustafsson visar upp sitt kunnande i batongteknik.

Foto: Hilda Arneback

Frågor & svar.

1 Vad kan man jobba med efter utbildningen?

De flesta arbetar antingen i yttre tjänst eller inom utredande verksamhet. Polisens vardagliga arbete delas oftast upp i ordningsverksamhet och kriminalpolisverksamhet. Inom de områdena finns flera specialinriktningar som man kan vidareutbilda sig i.

2 Vilken behörighet krävs?

För att bli antagen krävs att du genomgår en rad olika tester, fysiska, psykiska och medicinska. Du ska även visa prov på simkunnighet, vara svensk medborgare och ha fyllt 18 år vid ansökningstillfället. Utöver det ska du ha körkort, grundläggande behörighet för högskolestudier samt lägsta betyg E i svenska 3, engelska 6, samhällskunskap 1b och historia 1b. Du måste även bli godkänd i polisens säkerhetsprövning.

3 Hur lång är utbildningen?

Utbildningen finns i Stockholm, Växjö och Umeå och pågår i fem terminer, varav det i de två sista terminerna ingår en avlönad aspiranttjänstgöring i sex månader.

4 Vad är genomsnittslönen?

Genomsnittslönen för en polisassistent är runt 25 000 kronor enligt Polisförbundet. Inom polisen råder individuell lönesättning som bestäms utifrån olika faktorer, som meriter och den funktion man ska ha.

5 Hur ser arbetsmarknaden ut?

Mycket god. Då polismyndigheten ansvarar för både utbildning och rekrytering till polisycket är antalet antagna beräknat på hur många som behöver tillsättas i yrket framöver.

Källa: polisen.se

”En bra polis ska ha pondus och kunna visa medkänsla”

Umeå. För Alice Gustafsson, 21, är det ingen tvekan. Det är polis hon ska bli.

Och hon rekommenderar andra att söka till yrket, gärna personer med utländsk bakgrund och olika sexuell läggning. – Det skulle behövas röras om lite i kåren.

Ebba Thornéus
ebba.thorneus@dn.se

● Inne i en av träningshallarna på IKSU Sport på Umeå universitet väntar ett tiotal polisstudenter på att examinationen i batong ska börja. Under drygt två timmar ska deras förmåga att hantera batongen bedömas av lärarna Conny Tärnklev och Mikael Emsing.

– Scenariot är att man inte kan prata sig ur situationen, utan måste använda sig av batongen, förklarar Mikael Emsing medan slagkuddar och skyddsdräkter tas fram ur materialrummet.

Strax därefter har studenterna inlagit sina positioner med fötterna stadigt placerade på plastgolvet. Batongerna fälls ut och rop som

”Polis!” och ”Backa!” viner mellan salens fyra väggar.

En av dem som ska visa upp sina färdigheter är 21-åriga Alice Gustafsson. Hon går tredje terminen på polisutbildningen i Umeå och har inte tvekat en sekund på att hon valt rätt yrke.

– Jag har alltid velat jobba med människor och hjälpa till i samhället. Känslan av att vara behövd och att göra något betydelsefullt tycker jag är meningen med livet.

Trots det var polisycket inte helt självklart från början.

– Jag började plugga till civilekonom, men hoppade av efter ett år eftersom jag inte ville sitta vid ett skrivbord hela dagarna.

Även om ansökningstesterna till polisutbildningen har rykte om sig att vara svåra så tycker Alice att de var relativt enkla. Framför allt de fysiska.

– Jag hade gjort testerna för militärutbildningen innan, och de är hyfsat lika, så jag var ganska lugn. Är man bara förberedd och vet vilka tester det blir så fixar man dem.

Alice tycker att utbildningen är väldigt varierad och rekommenderar den gärna till andra.

Fakta. Så många söker

Antal sökande (totalt båda terminerna):

År	Totalt	Män	Kvinnor
2013	14 981	9 460	5 521
2014	13 771	8 603	5 168
2015	14 817	9 059	5 758

Antal antagna (totalt båda terminerna):

År	Totalt	Män	Kvinnor
2013	662	66%	34%
2014	688	67%	33%
2015	621	70%	30%

Källa: Polisen

– Jag tycker alla borde gå utbildningen då vi lär oss så olika saker, både praktiska och teoretiska. Vi måste ha lagstöd i allt vi gör så det blir mycket juridik, vilket många kan tycka är svårt. Men sen har vi flera praktiska moment, som självförsvar och skytte, som är spännande.

Polisutbildningen är fem terminer lång och under den tiden får man testa på flera olika grenar inom yrket. Många av klasskompisarna har inte bestämt sig för vilken typ av polis de vill bli. Men för Alice är det solklart.

– Jag vill jobba med ungdomar eftersom du faktiskt har en möjlighet att påverka dem. Med en äldre livstidskriminell är det oftast inte lika enkelt, men med ungdomar i 15-årsåldern så har du en betydligt större chans.

Medelåldern på polisutbildningen i Sverige är 26 år och bara en tredjedel av dem som blir antagna är kvinnor. Trots att Alice både är ung och tjej i ett mansdominerat yrke så anser hon sig inte bli behandlad annorlunda.

– Även om många här är ganska stora och starka så är det absolut inget krav. Du kan väga 50 kilo och

vara 150 cm lång och ändå klara dig utmärkt. Att vara yngre är nästan värre, och jag kan ibland känna att jag började för tidigt. Lite mer arbetslivserfarenhet hade inte skadat.

Vad är ditt tips till någon som funderar på att söka till polis?

– Gör det! Poliser behövs. Men tänk först igenom vad yrket innebär. Trots att du oftast inte får någon tacksamhet eller uppskattning för det du gör och ser mer lidande än glädje, så kommer du mestadels känna att du gör gott.

Finns det något du saknar i utbildningen?

– Jag saknar människor från andra kulturer. Få här har invandrarbakgrund, och det skulle behöva bli mer flerspråkigt inom kåren. Sen behövs fler homosexuella. Framför allt killar är sällsynta.

Vad bör man ha för egenskaper?

– En bra polis ska vara psykiskt stabil, ha pondus och kunna visa medkänsla. Sen är det viktigt att vara kommunikativ, att genuint tycka om människor och möta dem med respekt. Är man bara ute efter makt så har man inget här att göra.

Utbildningar som leder till jobb.

Håll koll på prognosen – men låt drömmen leva

Samtidigt som det råder brist på folk inom läraryrket är den framtida konkurrensen för beteendevetare stor. I valet av högskoleutbildning är det viktigt att ha koll på arbetsmarknaden.

– Det gäller att använda både hjärta och hjärna när du väljer, säger Eva Oscarsson på Saco.

Jesper Wallén
jesper.wallén@dn.se

● Vill du öka dina möjligheter till jobb efter utbildningen så kan det vara ett bra val att studera till ett yrke inom vården och skolan. Det visar jobbprognoserna från Sveriges akademikers centralorganisation, Saco, och Arbetsförmedlingen.

Eva Oscarsson, arbetsmarknadsutredare på Saco, tycker det är viktigt att inte stirra sig blind på prognoser. Hon beskriver valet av högskoleutbildning som ett val för livet.

– Du måste utgå från dig själv – dina intressen och ditt egna engagemang – annars kommer du kanske att ångra ditt val, säger hon.

Har du ett drömyrke där arbets-

marknaden ser tuff ut i dagsläget, och även i framtiden, så bör du inte avskräckas helt, enligt Eva Oscarsson. Men det är viktigt att vara medveten att ett sådant yrkesval kan innebära tider av arbetslöshet, svårigheter att få fast anställning och att du kan behöva flytta för att få jobb.

Foto: Johan Andersson

Om du vet att arbetsmarknaden inom ditt drömyrke ser tuff ut så kan det vara bra att tänka till en extra gång.

Eva Oscarsson, arbetsmarknadsutredare på Saco.

– Alla utbildningar kan ju så klart leda till jobb. Prognoser är bara prognoser, det är inga löften om hur framtiden kommer att bli. Men om du vet att arbetsmarknaden inom ditt drömyrke ser tuff ut så kan det vara bra att tänka till en extra gång innan du gör ditt val, säger hon.

Eva Oscarsson tror även att många ungdomar i dag inte vet särskilt mycket om hur yrkeslivet ser ut. Hon antar att många känner till de yrken som familj och vänner har, men inte mer än det. Ett sätt att få mer information är att prata med en studievägledare.

– Information om yrkeslivet tror jag är viktigt att ha när man gör valet av utbildning, säger hon.

Vården och skolan har redan nu brist på arbetskraft och så väntas det bli även i framtiden. Eva Oscarsson tror att statusen och lönen på exempelvis läraryrket behöver höjas för att locka till sig fler av landets ungdomar.

– Genom att visa upp var jobben finns i framtiden så kan det förhoppningsvis även leda till bättre balans på arbetsmarknaden, säger hon.

Heta och svala yrkesval

Grafik: DN Källa: Saco

Heta yrken om du vill ha jobb

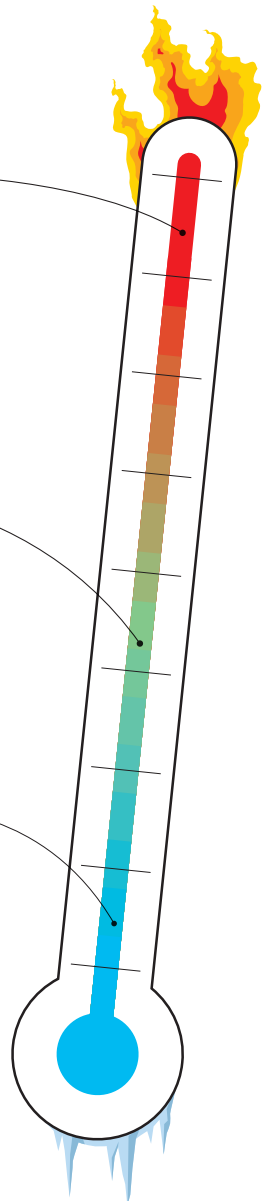
- Arkitekt
- Djurskötare
- Lärare i årskurs F-3 och 4-6
- Matematiker och statistiker
- Tandhygienist

Yrken med balans

- Apotekare
- Bibliotekarie
- Jurist
- Läkare
- Socionom

Svala yrken om du vill ha jobb

- Beteendevetare
- Hälsovetare
- Musei- och kulturyrken
- Samhällsvetare
- Veterinär

BLEKINGE TEKNISKA HÖGSKOLA

BTH

CIVILINGENJÖR

SPELUTVECKLARE

SJUKSKÖTERSKA

PLANERINGSARKITEKT

PROGRAMMERARE

PLUGGA PÅ BTH
BLEKINGE TEKNISKA HÖGSKOLA

LÄS MER PÅ BTH.SE

Högskolestudentens ordlista. 12 termer att luta sig mot när det snurrar i huvudet

Text: Linn Mauritzon

Akademisk kvart

● Vissa universitet har akademisk kvart. Det innebär att föreläsningen börjar kvart över i stället för på heltimme. Ibland skrivs ändå heltimme ut i schemat, vilket kan vara förvirrande till en början.

Adjunkt

● Adjunkt är en lärare utan doktorsexamen. De högst utbildade lärarna kallas professorer.

Campus

● Campus är det område där universitetsbyggnaderna finns samlade: föreläsningssalar, bibliotek och även bostäder. Ordet "campus" härstammar från det latinska ordet för fält.

C-uppsats

● Kallas även kandidatuppsats och är ett examensarbete. Du skriver om och analyserar ett ämne inom ditt studieområde. Vanligen består en C-uppsats av 10 veckors heltidsstudier, det vill säga 15 högskolepoäng.

Fakultet

● Har det högsta ansvaret för forskning och utbildning för varje ämnesområde. Fakultetens högsta chef kallas dekan eller dekanus. Fakulteten kan heta saker som Tekniska fakulteten eller Filosofiska fakulteten.

Föreläsning

● Säg inte "lektion" om du inte vill bli genomsådd som en högskolenybörjare. Det heter föreläsning. Det är dessutom viktigt att komma ihåg att du är student och inte elev.

Inspark

● De flesta utbildningar ordnar en invigningsperiod för sina nya studenter, detta kallas inspark. Insparken kan även kallas nollning och syftar då på att de nya studenterna är nollor tills att de klarat av insparken. Därefter får de kalla sig ettor.

Kandidatexamen

● En kandidatexamen är den lägsta examen man kan ta på högskolenivå. För att ta sin kandidatexamen måste man läsa 180 högskolepoäng, vilket motsvarar tre års heltidsstudier. Om man studerar ytterligare två år eller 120 högskolepoäng på avancerad nivå kan man ta en masterexamen.

Nation

● Det finns en mängd olika studentföreningar som kallar sig nationer och deras egentliga syfte skiljer sig åt. Vissa nationer ordnar fester och resor och andra äger studentboende och bibliotek.

Opponering

● När man lägger fram uppsatser är opponeringen en del i processen. Man tilldelas då en opponenter som läser och kommer med kritik. Den som lägger fram uppsatsen kallas respondent och den som betygssätter kallas examinator.

Studentkår

● Studentkåren är en organisation som bevakar studenternas intresse. Den är delaktig i planering och bevakning av utbildningen och kan hjälpa studenter om något blir fel. Studentkåren anordnar också fester och idrottsverksamhet.

Tentamen

● Tentamen eller tenta är samma sak som ett prov. Det vanliga är att man skriver tenta i slutet av varje kurs. En mindre tenta kallas för dugga.

Något att tänka på ... Högskoleguidens reportrar ger sina bästa tips inför studiestarten

Böcker finns på biblioteket också

Min ovana att plugga på högskola gjorde att jag gjorde nybörjartabben att inför kursstart beställa *alla* böcker som fanns med på litteraturlistan. Många av mina mer rutinerade studiekamrater skrattade gott åt mig när jag, flera tusenlappar fattigare, insåg att vi knappt använde hälften av böckerna och att jag likväl kunde ha lånat dem på skolans bibliotek. Trots det skänker böckerna mig ofta ett gott skratt när de, fortfarande oöppnade, faller ur min överfyllda bokhylla.

Ebba Thorneus
ebba.thorneus@dn.se

Heltidsjobbet blev för mycket

Det blev något av en chock att börja på universitetet. Men det var mer på grund av min egen naivitet. Jag ville pröva på att läsa någonting och valde då en termin historia. Till saken hör att jag hade ett heltidsjobb och med fem tjocka historieböcker att läsa under varje kurs blev det lite för mycket. Tror jag klarade två av fem delkurser innan jag la ned projektet. Efter detta har jag prövat på att läsa en hel del annat, som statsvetenskap och sociologi. Inget av dessa ämnen har dock varit nära den digra litteraturlistan som jag hade när jag läste historia A.

Henrik Sandberg
henrik.sandberg@dn.se

Ta vara på din fritid

När jag började plugga på universitetet 2011 minns jag att jag funderade över vad jag skulle göra med all fritid. Att plugga har för mig inneburit mycket ledighet (läs: egen studietid). Jag är medveten om att man ska plugga 40 timmar i veckan, men det har aldrig behövts riktigt så mycket tid. Jag har i stället fyllt mitt schema med roliga saker. Mitt tips är engagera sig i studentlivet eller i andra fritidsintressen. Jag har pratat i studentradio, bokat band till en festival, arbetat extra på en lokal-tidning och läst ett par extrakurser på distans. Jättekul, och dessutom ser det bra ut i cv:t, win win!

Linn Mauritzon
linn.mauritzon@dn.se

Börja inte plugga för sent

Det var mycket att tänka på när jag började på högskolan. Jag skulle flytta till en annan stad, jag skulle lära känna nya människor och ha inspark i två veckor. Studentlivet utanför högskolans lokaler var det viktigaste. Det jag inte lyckades fokusera på var studierna. Jag pluggade ingenting de första veckorna. Sedan kom plötsligt den första tentan. Turen var ändå på min sida och den visade sig vara väldigt lätt. Gör inte samma misstag som jag, även om det löste sig den gången. Konsekvenserna kan bli jobbiga om du inte fokuserar på studierna direkt.

Jesper Wallén
jesper.wallén@dn.se

Skapa din egen månadsbudget

Vägra vara fattig student – skapa en budget varje månad! Om det var något som slog mig när jag började plugga på universitetet så var det hur snålt med pengar man har. Efter gymnasiet valde jag att resa och jobba och då spenderar man pengar på ett helt annat sätt. När jag sedan skulle leva på studielån och studiebidrag så förstod jag att jag inte kunde spendera pengar på samma sätt som tidigare. Så mitt råd är att skapa din egen budget varje månad, så här mycket kan jag spendera på mat, nöjen och liknande. Kanske även fixa något extrajobb vid sidan om studierna. Det har varit min räddning!

Sonia Mesrouj
sonia.mesrouj@dn.se

Ingår

i din
prenumeration.

Värde 99 kr/mån

Klicka och läs!

Dagens Nyheter digitalt där du är.

DN.se

DN.prio

eDN.

Du som prenumererar på vår tidning har tillgång till allt digitalt material på DN.se, handplockad läsning i DN.Prio och eDN – papperstidningen digitalt. Logga in och läs i din mobil, surfplatta och dator.

Läs mer och välj till extratjänster på DN.se/uppgradera

Mellan

+80 kr/mån

Allt innehåll från Dagens Nyheter. Dessutom tilläggstjänster och inspirerande innehåll med möjlighet att dela med familjen.

- Nyhetsarkivet
– unikt material sedan 1864
- DN.Korsord
– lös digitala korsord
- Månadens e-bok
- Familjeinlogg

Premium

+350 kr/mån

Allt innehåll från Dagens Nyheter, alla tilläggstjänster, familjeinloggning, Dagens industri digitalt och C More Film.

●
●

- Nyhetsarkivet
– unikt material sedan 1864
- DN.Korsord
– lös digitala korsord
- Månadens e-bok
- Familjeinlogg

Uppgradera idag på DN.se/uppgradera

Bas

Mellan

Premium

DAGENS NYHETER.

Högskoleguiden

Civilingenjör.

”I framtiden vill jag jobba med spel eller artificiell intelligens”, säger Katarina Bergbom, här med labbpartnern Erik Öhrn.

Foto: Jonas Lindstedt

”Jag tycker om att få vara med och skapa häftiga saker”

Göteborg. **Intresset för att skapa och designa bloggar började i tidig ålder för Katarina Bergbom. I dag läser hon informations-teknik på Chalmers tekniska högskola.**

– Jag gillar utmaningar och att få använda min kreativa sida, säger hon.

Sonia Mesrouj, text
Jonas Lindstedt, foto

● Katarina Bergbom och hennes labbpartner Erik Öhrn sitter i studiehallen på Chalmers med sina datorer. I dag har de självstudier och designar och konstruerar databaser.

För en ovan betraktare ser det obegripligt ut, men för dem är det vardagsmat.

Katarina läser sitt andra år på utbildningen och har tidigare fått lära sig hur man designar och utvecklar en app till mobilen.

– Jag tycker om att få lösa olika problem och vara med och skapa häftiga saker, säger hon.

Civilingenjörer med examen i informationsteknik får vara med och skapa framtidens mjukvarusystem. Efter examen kan de arbeta som bland annat spelutvecklare eller systemarkitekter.

– I framtiden vill jag jobba med spel eller artificiell intelligens, säger Katarina Bergbom.

Artificiell intelligens är ett forskningsområde som handlar om att konstruera ett datorsystem som visar ett intelligent beteende. Syftet är att på konstgjord väg efterlikna hjärnans förmåga att planera och förstå vanligt språk.

– Många tror att man behöver ha jobbat med datorer sen man var liten. Det behövs inte. Utbildningen blir kanske lite tuffare i början om man är ovan, men man kommer snabbt ikapp, säger hon.

När Katarina var 13–14 år designade hon egna bloggar, men det var först efter att hon genom tekniksprånget fått praktik på it- och konsultföretaget IBM som hon förstod att hon ville jobba med teknik.

Tekniksprånget är ett praktikprogram där regeringen tillsammans med Sveriges arbetsgivare vill säkra

framtidens kompetensutveckling och locka fler ungdomar till tekniska utbildningar. I dag är det fler killar än tjejer som söker till tekniska utbildningar.

Alexandra Ridderstad, som är verksamhetsansvarig på tekniksprånget, tror att många tjejer saknar bra förebilder och har svårt att se sig själva i en bransch som är mansdominerad.

– Bilden av ingenjörer är ganska stereotyp. Många tror att de sitter ensamma och inte har några kollegor, men detta stämmer inte, säger hon.

I Katarina Bergboms klass är uppåt 90 procent killar. Hon tycker att hon fått väldigt bra respons från

Många tror att man behöver ha jobbat med datorer sen man var liten. Det behövs inte. Utbildningen blir kanske lite tuffare i början om man är ovan, men man kommer snabbt ikapp.

Fakta. Civilingenjör it

Vilka slags jobb kan man få efter utbildningen?

Efter utbildningen kan du bland annat arbeta som spelutvecklare, systemarkitekt, interaktionsdesigner, projektledare och forskare.

Vilken behörighet krävs?

Särskild behörighet motsvarande matematik 4, fysik 2, kemi 1. I samtliga ämnen krävs lägst betyget E.

Hur lång är utbildningen?

300 hp, vilket motsvarar 5 år.

Vad är genomsnittslönen?

Cirka 43 000 kronor i månaden.

Hur ser arbetsmarknaden ut?

Det finns goda möjligheter för ny-examinerade att få jobb. Efterfrågan ser ut att öka på tre års sikt.

Källa: Chalmers.se, studera.nu, SCB.se

omgivningen när hon berättat att hon läser informationsteknik.

– Många tycker det är häftigt att jag valt att läsa it. Min pappa är ingenjör och min syster läser teknisk fysik, så det går i familjen, säger Katarina Bergbom.

Det finns många olika civilingenjörsutbildningar att välja mellan. Erik Öhrn, som går i samma klass som Katarina, läste först industriell ekonomi men bytte till informationsteknik.

– Jag tyckte programmering och design var roligare än ekonomi. Gillar att grotta ner mig i algoritmer, säger han.

De första tre åren på utbildningen studerar man främst matematik och mjukvaruutveckling. De sista två åren får man specialisera sig med något informationstekniskt masterprogram.

Katarina Bergbom tycker inte att man ska vara rädd för att prova informationsteknik, även om det kan vara svårt i början.

– Jag ser det lite som att lära sig ett nytt språk. Det tar tid innan du talar det grammatiskt rätt, säger hon.

sonia.mesrouj@dn.se

Välkommen till Stockholms universitet!

Huvudstaden och universitetet har alltid lockat människor
med en vilja att förändra. Sig själva och världen.

Hur långt vill du nå?

Stockholms
universitet

Stockholms universitet erbjuder över 1700 kurser och 190 program inom humaniora, juridik, lärarutbildning, naturvetenskap, samhällsvetenskap och språk.

Hur är det att plugga på Stockholms universitet – egentligen?

Johanna, kemi

Hur ser en vecka vid Stockholms universitet ut för dig?

– Ofta har vi halvdagar med föreläsning på förmiddag och fri tid på eftermiddagen för att läsa eller jobba med grupparbeten. På kandidaten i kemi har man dessutom mycket lab, vanligtvis någon gång i veckan.

Vad är det bästa med ditt program?

– Det är att man får varva teoretiskt med praktiskt och att man får en stor bredd när man är klar. Det är intressant att få tillfälle att grota ner sig i detaljer och verkligen lära sig hur världen fungerar och hänger samman. Det är inte heller så att man låser sig i att forska inom kemi om det inte är det man vill. Man öppnar istället många dörrar. Även om jag valt att inte läsa en master inom

kemi utan istället inom miljö- och hälsoskydd känner jag att min grund i kemin har gett mig en bra bas.

”Det är intressant att få tillfälle att grota ner sig i detaljer och verkligen lära sig hur världen fungerar och hänger samman.”

Hinner man med annat än studierna?

– Det är ingen idé att låtsas som att det inte är mycket som ska hinnas med, men självklart finns det tid för annat också. Mycket handlar om planering och att försöka ligga i fas istället för att hamna i den klassiska fällan och göra allt arbete i slutet av kursen. Jag har både kunnat ha fritidsintressen och jobbat extra vid sidan om.

Är du nöjd med din utbildning och den inriktningen du valde?

– Ja, jag är mycket nöjd. Kurserna har bra föreläsningar med professorer och forskare som

vet vad de pratar om och själva har ett driv som ofta smittar av sig.

Varför valde du Stockholms universitet?

– Jag är från Stockholm och kände att jag ville stanna kvar här. Stockholm är mer än bara en studentstad och universitetet ligger ju bara tio minuter från stan så det är lätt att ta sig dit man vill. Dessutom hörde jag att universitetet hade en väldigt bra kemisektion med den forskningsanknytningen jag ville ha för att få gå ner på djupet.

Få svar från våra studenter:
su.se/egentligen

Tommy, mångfaldsstudier

Vad innebär mångfaldsstudier?

– Mångfald kan betyda väldigt många olika saker beroende på sammanhang. Vi läser mycket om ojämlikhet, normer och förändring

utifrån exempelvis kön, etnicitet, sexuell läggning och religion.

Vad är det bästa med ditt program?

– Att jag inte bara lär mig att bättre förstå vad som händer i världen, men också att jag lär mig mer om mig själv och mitt eget beteende som jag inte reflekterat över tidigare.

Du är den första i din familj som läser på universitetsnivå, hur kändes det?

– Jag var först lite orolig och nervös. ”Vem skulle jag fråga om hjälp? Tänk om jag inte klarar det?” var frågor som dök upp. Innan programmet började hittade jag en sommarkurs som heter ”Introduktion till universitetsstudier” där vi fick lära oss massor som har hjälpt mig med mitt pluggande.

Är du nöjd med utbildningen du valde?

– Jag är extremt nöjd! Dels för att det vi läser om intresserar mig, men också för att vi har mycket intressanta gästföreläsare och studiebesök som bryter av mot den ordinarie undervisningen och läsningen.

Sanaz, företagsekonomi

Hur är studentlivet på Stockholms universitet?

– Det är bättre än många tror. Föreningen Ekonomerna är en studentförening med 50 år på nacken. Som

ny student är du med i ett flera veckor långt välkomstprogram där du senare kan engagera dig i olika utskott, delta på studiesociala event och knyta kontakter med näringslivet.

Vad får man lära sig när man pluggar företagsekonomi?

– Man får lära sig om organisationer utifrån marknadsföring, management, redovisning, ekonomistyrning och finans. Brett i början och fördjupning i slutet med möjlighet till valbara kurser. Det är väldigt allmänbildande studier som går att applicera på samhället.

Är du nöjd över ditt val att börja plugga på Stockholms universitet?

– Jag är överlag väldigt nöjd. Programmets bredd och kvalitet, möjligheten till utbyte och mitt egna engagemang har gett mig en härlig blandning av nytta och nöje.

Hur var det att vara utbytesstudent?

– Jag blev antagen till University of Victoria i Kanada. Det var höjdpunkten i utbildningen hittills. Jag bodde på campus och fick äntligen uppleva det nordamerikanska studentlivet. Terminen avslutades med att hoppa fallskärm över Hawaii med en fransyska och en holländare.

Vi erbjuder över 1700 kurser och 190 program inom humaniora, juridik, lärarutbildning, naturvetenskap, samhällsvetenskap och språk.

Läs mer på su.se/studera

Om alla i Solna blir lärare har vi löst lärarbristen fram till år 2019. Nästan.

Nya prognoser visar att det skulle behövas 90 000 nya lärare i skolan de närmaste åren. Framför allt behövs fler lärare i naturvetenskap, matematik, vissa språk och yrkesämnena liksom förskollärare, speciallärare och lärare i fritidshem.

Som lärare har du ett omväxlande och kreativt yrke med många möjligheter. Det finns både karriärvägar och påbyggnadsutbildningar för yrkesverksamma lärare. Du kan arbeta i Sverige eller utomlands – en bred arbetsmarknad väntar på dig efter din lärarexamen.

Vid Stockholms universitet får du en gedigen utbildning med hög vetenskaplig kvalitet som gör dig väl förberedd för yrket. Här finns alla lärarutbildningar och ett nära samarbete med Sveriges största arbetsmarknad för lärare.

Sök våra lärarutbildningar senast den 15 april.

Läs mer på su.se/lararprogram2016

Hösten 2016 kan du påbörja en utbildning som gör dig till:

- Förskollärare
- Grundlärare i fritidshem
- Grundlärare i förskoleklass och årskurs 1–3
- Grundlärare i årskurs 4–6
- Ämneslärare i årskurs 7–9
- Ämneslärare i gymnasieskolan
- Yrkeslärare
- Speciallärare
- Specialpedagog

Huvudstaden och universitetet har alltid lockat människor med en vilja att förändra. Sig själva och världen.

Hur långt vill du nå?

**Stockholms
universitet**

Högskoleguiden

Veterinär.

Anna Pettersson är en av veterinärstudenterna som koncentrerat undersöker kossan. I förgrunden läraren Gustav Averhed.

Elever på veterinärprogrammet. Från höger: Emma Faring, Daniel Bergman, Elin Rynbäck, David Ericsson och Ida Brandt.

Drömyrket som är bredare än många tror

Veterinär är ett drömyrke för många unga. Men vad gör en veterinär egentligen och hur ser arbetsmarknaden ut? Högskoleguiden besökte Sveriges enda veterinärutbildning vid Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, i Uppsala.

Henrik Sandberg, text
Hilda Arneback, foto

– Ni känner hur stark tungan är. Läraren Gustav Averhed instruerar fjärdeårsstudenter på veterinärprogrammet som för första gången inspekterar munhålan på en ko.

Kon är medicinerad för att hålla sig lugn medan eleverna en efter en för in en slang i strupen. Kossan ser rejält sömnig ut, ibland stretar den emot och ger ifrån sig några höga ”muu”. Eleverna får hjälpa och hålla i repen djuret bundits med. Övningen gör man för att lära sig identifiera olika sjukdomstillstånd hos kor.

– Det var jätteroligt, det är först nu vi praktiskt omsätter det vi har läst teoretiskt, säger studenten Malin Josefsson efter övningen.

Det underlättar förstås att kon är kraftigt bedövad.

– Man känner sig tryggare själv och det är också tryggare för djuren, säger en annan av eleverna, Anna Pettersson.

Huvudbyggnaden på SLU är ny och ger en modern känsla. Alldeles intill ligger en stor byggnad med kor,

Det man ska komma ihåg om man väljer den här utbildningen är att det inte är en autostrada in på ett djursjukhus. Många har den uppfattningen innan de börjar. Det är en bred medicinsk utbildning.

Carina Gånheim, universitetslektor på veterinärprogrammet vid SLU.

hästar och hundar som används i undervisningen.

Innan vi kommer in till ”köövnningen” får vi ta på oss stora rockar och skoskydd och gå genom en lång korridor till undersökningsrummet. Innan kon leds in får studenterna instruktioner inför övningen.

När djuret väl gör entré är det något groggy. En av eleverna får skjuta på lite bakifrån innan man till slut får in djuret i båset.

Veterinärprogrammet på SLU är landets enda och har ett stort antal sökande varje år. Det krävs alltså högsta möjliga betyg eller ett bra resultat på högskoleprovet för att komma in.

– Det är livsmedelssäkerhet och folkhälsa som är grunden för veterinäryrket, det är viktigt att hålla alla djur friska, säger Marie Sterning, universitetslektor och studierektor för veterinärprogrammet vid SLU.

Arbetsmarknaden för en veterinär väntas bli lite tuffare de närmaste fem-tio åren. Samtidigt är det en bred utbildning som kan leda till flera andra jobb. Många kanske drömmer om att jobba vid ett djursjukhus, men det är bara en av möjligheterna.

– Det finns otroligt många olika arbetsplatser, bland annat inom läkemedelsföretag, livsmedels-hantering, slakterier och gränskontroller, säger Marie Sterning.

– Det man ska komma ihåg om man väljer den här utbildningen är att det inte är en autostrada in på ett djursjukhus. Många har den uppfattningen innan de börjar. Det är en bred medicinsk utbildning,

säger Carina Gånheim, universitetslektor vid veterinärprogrammet.

Gemensamt för eleverna som läser till veterinär är föga förvånande ett stort djurintresse. Men de flesta vi pratar med är ändå uppvuxna i en stad och har ingen stor erfarenhet av djur från barn- domen.

Det första två åren på utbildningen innehåller mycket teori där man lär sig om olika djur. De sista två åren är mer praktiskt inriktade med fler övningar.

– Jag blev överraskad av att veterinärer måste kunna mycket mer än man tror, inte bara om djur. Det är mycket kemi och om hur allting funkar bakom. Allting var djupare än jag trodde, säger David Ericsson, som är tredjeårsstudent på programmet.

David Ericsson är tillsammans med Daniel Bergman några av de få killar som sökt sig till programmet.

– Jag tror att det kan finnas många killar som är intresserad av medicin, men då kanske väljer att plugga till läkare i stället. Omhändertagande av djur är kanske mer förknippat med kvinnor, säger Daniel Bergman, som gick ut programmet för ett år sedan och i dag är doktorand på SLU.

Alla studenter vi pratat med betonar sammanhållningen på programmet som positivt. Men tempot kan vara högt.

– Det är ganska tuffa år. Det krävs att man har väldigt bra disciplin. Alla upplever svackor någon gång, men då får man bryta ihop och komma igen, säger Daniel Bergman. henrik.sandberg@dn.se

Fem frågor. Veterinär- programmet

1 Vilka slags jobb kan man få?

En veterinärs arbetsmarknad är bredare än man tror. Förutom att arbeta på djursjukhus kan man även jobba med livsmedelshantering, på olika läkemedelsföretag eller med kontroll av slakt.

2 Vilken behörighet krävs?

Förutom grundläggande behörighet krävs att man läst biologi B, fysik B, kemi B och matematik D.

3 Hur lång är utbildningen?

Utbildningen är fem och ett halvt år lång och omfattar 330 högskolepoäng.

4 Vad är genomsnittslönen?

Genomsnittslönen är 42 000 kronor, men lönerna varierar mycket.

5 Hur ser arbetsmarknaden ut?

Konkurrensen om jobben för nytexaminerade veterinärer stor.

Källa: Saco, SCB

Läraren Gustav Averhed håller fast kossan medan eleverna får turas om att undersöka den.

Högskoleguiden

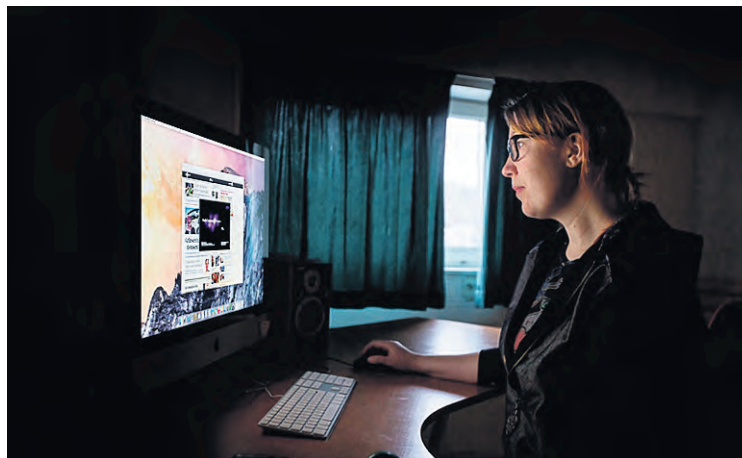
Yrkeshögskolan.

Niklas Wallberg, Pontus Landfors, Isabelle Herlogsson och Jesper Sätelmo sitter i kontrollrummet. Här gäller det att vara på tårna. Under en livesändning är det mycket som måste stämma.

De studerande har i tv-studion tillgång till all nödvändig utrustning.

Mari Yngvesson tror att hon har goda chanser till jobb efter utbildningen.

Rekordmånga nya utbildningar 2016

446 nya yrkeshögskoleutbildningar i höst.

48 000 aktiva studerade på yrkeshögskolan under 2016 (minst en dag under året).

230 juridiskt ansvariga anordnare (130 privata och 100 offentliga).

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan

En praktisk väg till arbete

Botkyrka. Ett ofta bortglömt alternativ efter gymnasiet är yrkeshögskolan. Där finns utbildningar med mer praktiskt lärande som leder till jobb. Som utbildningen till livesändningsspecialist i Botkyrka.

Jesper Wallén, text
Beatrice Lundborg, foto

● Dold bakom ett kontrollrum ligger tv-studion. Där har studenterna samlats för att gå igenom eftermiddagens uppgift: att filma och redigera ett kort porträtt av en person som jobbar med livesänd tv.

Studeranderna utbildar sig till livesändningsspecialister. Det innebär bland annat att sköta bevakningen av sportevenemang eller konserter. Yrkesgrupperna kan vara kameraman, redigerare eller sändningsproducent.

Utbildningen är en del av yrkeshögskolan, vilket innebär att den startats utifrån arbetsmarknadens

behov. Utsikterna att få arbete efter utbildningen är därför stora.

– Jag vill tro att mina chanser att få jobb är goda efter utbildningen, det känns så, säger Niklas Wallberg, studerande på Xenter i Botkyrka.

Schemat är intensivt. Dagen innan arrangerade skolan en sändning från det lokala hockeylaget IFK Tumbas match.

Det är just detta intensiva lärande i form av praktiska övningar och arbete som lockar många till yrkeshögskolan. Och det gäller även utbildningen på Xenter i Botkyrka.

– Jag tror att utbildningar som den här kan passa folk som inte lär sig av att ligga hemma på rummet och läsa böcker. Det är just det som jag gillar, säger Niklas Wallberg.

Niklas Wallberg har erfarenhet av ett år på högskolan – från en utbildning inom liknande område. Han tycker att det finns klara skillnader mellan de olika studieformerna.

– Utrustningen är till exempel mycket bättre här, säger Niklas och nickar in mot tv-studion.

Även själva utbildningsformen är annorlunda nu.

Fakta. Yrkeshögskolan

- **Yrkeshögskolan har** cirka 48 000 studerande över hela Sverige.
- **Utbildningarna är** oftast mellan ett och tre år långa.
- **Lärande i arbete, Lia,** innebär att du på yrkeshögskolan får göra praktik på en eller flera arbetsplatser under din utbildning.
- **Yrkeshögskolan har två olika typer av examen:** Yrkeshögskoleexamen (minst ett års utbildning) och kvalificerad yrkeshögskoleexamen (minst två års utbildning).
- **Utbildningar på** yrkeshögskolan ger dig rätt till studiemedel från CSN.
- **Utbildningarna ska** matcha arbetslivets behov.

Källa: yrkeshogskolan.se, myh.se

– Det känns som att det är mer pang på här. Du behöver inte lära dig alla grunder i en massa böcker först, utan får direkt börja med praktiska övningar. Det är mer lärande genom att göra, säger han.

Efter ett halvår på utbildningen återstår mest praktik av Niklas Wallbergs studietid. Utbildningen består till stor del av lärande i arbete (Lia), något som kännetecknar alla yrkeshögskoleutbildningar.

– Via skolan får vi in en fotbransch. Man träffar exempelvis någon ny person från arbetslivet varje vecka, här på skolan eller under studiebesök, säger Niklas Wallberg.

I ett nedsläckt klipprum, en bit bort i samma korridor som tv-studion, sitter Mari Yngvesson och mjukstartar dagens arbete framför en dator. Hon har tidigare erfarenhet från tv-yrket. Redan innan hon började på utbildningen till livesändningsspecialist i höstas hade hon jobbat med produktioner som "Paradise hotel" och "Big brother".

– En hel del börjar här ganska direkt efter gymnasiet. Det är bara jag

och en annan i klassen som är över 30 år, säger Mari Yngvesson.

Den ständiga kontakten med branschen och de praktiska övningarna är något som även Mari Yngvesson uppskattar. Utbildningens tydliga yrkesinriktning passar henne bra. Den som vill ha en bredare utbildning kan behöva tänka sig för.

– Du utbildar dig ju till ganska specifika yrken och roller. Det positiva är att utbildningen i stället är kortare och leder till jobb, säger hon.

Utbildningen till livesändningsspecialist är på ett och ett halvt år. Yrkeshögskolans utbildningar som är minst ett år långa kan avslutas med en examen i stället för de tre år som krävs för en kandidatexamen på högskola och universitet.

De kortare utbildningarna tror Mari Yngvesson särskilt lockar yngre personer som inte riktigt vet vad de vill jobba med.

– Det ses nog som en mindre uppoffring att välja en kortare utbildning. Vissa känner kanske att de ändå kommer att byta yrke i framtiden, säger hon.

jesper.wallén@dn.se

Studieteknik.

Slipp paniken – träna ditt minne

Du ska läsa fem böcker och tentan är nästa vecka, och vad hände egentligen på föreläsningen för en månad sen? Att vara student är att ställas inför stora mängder information som du måste lära dig, ofta snabbt. Minneexperten Mattias Ribbing delar med sig av sina bästa knep.

Linn Mauritzon
linn.mauritzon@dn.se

● Mattias Ribbing har vunnit SM i minnessport tre gånger i rad, kan komma ihåg enorma mängder information och har skrivit boken "Vägen till maxade betyg".

Men för sju år sedan hade han lika mediokert minne som vem som helst. Han har tränat upp sin förmåga att lära in ny information – och han menar att alla kan göra detsamma.

– Det finns inget som heter ett dåligt minne. Det handlar om att man inte har hittat rätt teknik. Alla människor kan förstå alla ämnen och alla studenter kan klara alla tentor om man bygger upp kunskapen på rätt sätt, säger Mattias Ribbing.

Det första steget mot ett toppminne är att börja i den andra änden från vad vi brukar, genom att läsa sammanfattningar och googla ämnet.

– Börja inte med detaljerna. Det

fungerar inte att plöja igenom en bok. Har man inga förkunskaper har man inget att fästa informationen på i hjärnan.

Nästa steg för att minnas bättre är att tänka i bilder. Man ska försöka få upp en bild i huvudet för varje sida man läser, bilden ska vara något spontant som är kopplat till läsningen.

– När man tänker i bilder blir det lättare för hjärnan att hitta tillbaka mentalt, det är hjärnans föredragna språk. De första fem sidorna känns kanske jobbiga, men därefter blir det rutin, säger han.

När det är dags att repetera det man läst märks den stora skillnaden genom att det går snabbt att få grepp om ämnet, förklarar Mattias Ribbing.

– Bilderna blir som noggrant sorterade mappar i hjärnan. När man tragglar sig igenom en bok blir det snarare som dokument huller om buller, som man aldrig vet om man kan hitta, även om de finns där någonstans.

Därefter är det dags att börja placera ut bilderna i rummet där man sitter. På tentan gör det här steget sedan det enklare att plocka fram bilderna. Minns man rummet, minns man var man placerade de visualiserade bilderna, och då minns man också informationen som bilderna innehåller.

– Det händer att elever jag har hjälpt känner att de fuskas när de

använder de här teknikerna, men allt de har gjort är att ta kontroll över inläringen.

När det handlar om att maximera sin tid finns det en teknik som Mattias tycker är en oupptäckt skatt.

– Den kan låta otroligt banalt men det är verkligen magi som gör underverk för inläringen.

Pomodorotekniken går till som så att man ställer en äggklocka på 25 minuter och arbetar effektivt utan störning. När klockan sedan ringer släpper man allt, helst mitt i en mening och tar fem minuters rast.

Under rasten ska man göra något helt annat, helst ställa sig upp och gå runt i rummet. Därefter upprepar man detta tre gånger och efter det fjärde 25-minuterspasset tar man en kvarts paus. Därefter kan man köra på igen enligt samma mönster så länge man behöver.

– Jag var emot det här förr. Jag trodde inte att det var bra att bryta ett flow, men det är tvärtom. Det som är fantastiskt är att du kan komma i gång på nolltid efter pausen.

Att använda Pomodorotekniken kombinerat med att tänka i bilder är ett aktivt sätt att lära sig på och man slipper slösa tid på att hoppas att informationen fastnar.

– Energin håller dessutom jättelänge. Upplevelsen blir att man har hur mycket paus som helst!

Fakta.

Mattias Ribbing har vunnit SM i minnessport tre gånger.

Foto: Fredrik Funck

Mästaren på att komma ihåg lär ut sina bästa knep

1 Börja med att få en helhetsbild av ämnet. Skapa ett kunskapsklett med hjälp av sammanfattningar.

2 Visualisera fram en bild för varje sida du läser. Handlar sidan om ekonomi kan man exempelvis visualisera sig en stor pengapåse.

3 Placera ut de mentala bilderna i rummet där du sitter.

4 Hitta en kompis som läser samma sak och arbeta med att återberätta det ni läst för varandra.

Bonustips

● Det kan vara jättebra att klottra i ett block samtidigt som man läser eller sitter på föreläsning.

● Skaffa appen self control om du har en Mac dator eller Freedom för pc. Den blockerar alla störande internetsidor och program under den tid du har avsatt och går inte att avbryta i förväg.

● Ställ dig upp när du har rast, gå runt i rummet.

Pomodorotekniken

- Sätt en äggklocka på 25 minuter.
- Arbeta aktivt med uppgiften eller läsningen i 25 minuter.
- När äggklockan ringer – se till att sluta arbeta direkt, även om du är mitt i ett ord.
- Ta 5 minuters paus.
- Upprepa mönstret – 25 minuter + 5 minuter – tre gånger.
- Efter det fjärde 25-minuterspasset – ta en kvarts paus.
- Upprepa sedan mönstret så många gånger som behövs.

Foto: Alamy

Jämför program.

Ta reda på om utbildningen håller måttet

Har du en specifik utbildning du är intresserad av? I djungeln av universitetsutbildningar kan det vara svårt att veta vilken kvalitet utbildningen håller. På sajten uka.se kan du som student ta reda på vad din utbildning har fått för betyg.

Henrik Sandberg
henrik.sandberg@dn.se

● På Universitetskanslerämbetets (UKÄ) hemsida uka.se kan en student med några snabba klick se vad en utbildning har fått för omdöme i fråga om kvalitet. Missnöjda studenter kan också göra en anmälan mot högskolan. UKÄ kan då titta på ärendet och begära att åtgärder vidtas.

UKÄ har som främsta uppgift att granska Sveriges alla högskoleutbildningar. Under åren 2011–2014 utvärderade ämbetet drygt 60 procent av alla kandidatutbildningar.

Granskningen bedöms på en tregradig skala som innefattar bristan-

de kvalitet, hög kvalitet och mycket hög kvalitet. På sajten kan du alltså läsa dig till vad just din utbildning fått för omdöme. Majoriteten av alla kandidatutbildningar (65 procent vid senaste mätningen) når målet och får omdömet hög kvalitet.

– Vi vill säkerställa att utbildningarna når examensmålen, säger Viveka Persson, enhetschef på utvärderingsenheten på UKÄ.

Det man hittills har lagt störst vikt vid under utvärderingen är studenternas självständiga arbeten, alltså oftast den C-uppsats som avslutar en kandidatutbildning. Ett nytt utvärderingssystem utreds och det kan komma att bli ändringar i hur man mäter en utbildnings kvalitet i framtiden. För mer praktiska och yrkesinriktade utbildningar har det också varit delvis andra parametrar man tittat på.

– Verksamhetsförlagd utbildning kommer inte fram lika tydligt i ett skriftligt arbete, säger Viveka Persson och nämner psykologutbildningen som exempel på en sådan.

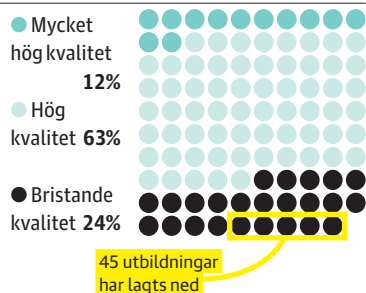
Fakta.

Betyg på kandidatutbildningar

● Efter Universitetskanslerämbetets förra utredning bedömdes 206 av totalt 844 utbildningar, alltså 24 procent, ha en bristande kvalitet. 532 stycken, eller 63 procent, bedömdes ha en hög kvalitet och 12 procent mycket hög kvalitet.

Av de kandidatutbildningar som bedömdes ha bristande kvalitet lades 45 stycken ned.

Granskningen gjordes 2011–2014.

Kandidatutbildningar utvärderade 2011–2014, totalt 844 stycken. Siffrorna är avrundade och därför blir summan inte 100 procent.

Vi vill säkerställa att utbildningarna når examensmålen.

Viveka Persson, enhetschef på utvärderingsenheten på Universitetskanslerämbetet.

Foto: Melker Dahlstrand

I tillsynen har man också haft intervjuer med elever på utbildningen och lärosätena har själva fått berätta om hur de jobbar.

Om utbildningen har blivit underkänd vid en andra tillsyn kan utbildningstillståndet dras in. Vissa universitet väljer också att lägga ned sina utbildningar när de inte känner att utbildningarna är lönsamma eller håller en tillräckligt hög kvalitet. 2015 var det knappt 10 procent av de underkända utbildningarna som valde att lägga ned, berättar Viveka Persson.

En utbildning som inte har blivit utvärderad på länge är lärarutbildningen.

– Anledningen är att utbildningen gjordes om år 2011. Studenter som började utbildningen då hade inte påbörjat sina uppsatser när UKÄ gjorde sina utvärderingar under åren 2011–2014, säger Viveka Persson.

Senaste utvärderingen är ifrån 2007, och innefattar alltså inte det nya upplägget på lärarutbildningen.

Högskoleguiden

Studentliv.

"Studietiden är mer än bara studier och särskilt i en stad som Stockholm där studentlivet inte har en lika självklar plats som i Lund och Uppsala är det viktigt med något att göra på sin fritid", förklarar Maja Flygt som tillsammans med Annie Wernersson leder religionspodden "Herregud för i helvete".

Mer än studier. Sända radio mellan tentorna en skola för livet för studenterna

Studentradion i Sverige har länge varit en doldis, en älskad tradition bland studenter men ofta bortglömd av resten av befolkningen. På Södertörns högskola pågår ett arbete för att föra ut radions poddar till folket.

– Att något vi gör i ett litet rum i källaren på Södertörns högskola hörs ut och märks, det är en dröm, Annie Wernersson.

Linn Mauritzon, text
Thomas Karlsson, foto

● På Södertörns högskola, tre slingrande trappor under marken, finns ett rum. Rummet är nästan helt kvadratisk och till storleken ungefär som ett normalstort studentrum. Det är kalt möblerat, mot ena väggen står det en soffa och mitt i rummet finns ett runt bord, lagom högt för att man ska kunna stå upp och lägga armbågarna på det.

Fyra mikrofoner med puffskydd står redo på bordet.

”Hej och välkomna till ’Herregud för i helvete’”

I rummet görs det studentradio för SH Radio. En liten knapptryckning bara, sen spelar man in poddradio för alla Södertörns 11000 studenter, och för resten av världen, om de vill lyssna.

En av poddarna som sänds via SH Radio är religionspodden ”Herregud för i helvete” av och med Annie Wernersson och Maja Flygt, som båda studerar till journalist.

– Vi lägger otroligt mycket tid på vår podd. Den är vår baby, vårt projekt där vi sköter allt: marknadsföring, research, intervjuer, klippning och analyser, säger Maja Flygt.

Podden är ett av SH Radios program som lyckats bli uppmärksammat även utanför högskolan, av både lokalradion P5 Sthlm och tidningen Mitt i Huddinge.

– Det är jättekul för hela föreningen, säger Annie Wernersson som dessutom är ledamot i studentradions styrelse.

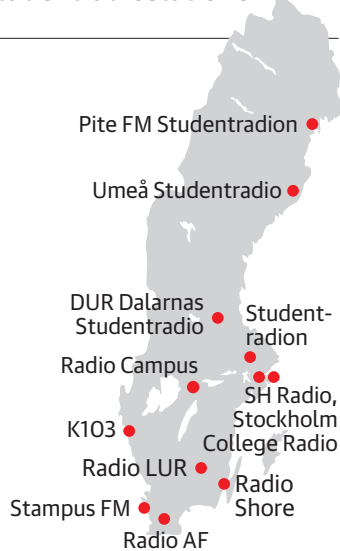
”Herregud för i helvete” har de haft sedan ett år tillbaka, och Maja och Annie arbetar väldigt professionellt med den trots att de inte får något betalt.

– En vanlig dag slutar vi i skolan klockan fem och stannar i studion till elva ungefär för att jobba med podden. Vårt första program lade vi 30–35 timmar på att få klart, nu är vi nere på 20–25 timmar per avsnitt, så vi har verkligen utvecklats och blivit mer effektiva, säger Annie Wernersson.

Det är svårt att säga exakt när startskottet för studentradio i Sverige gick och vilken station som var först. Men det är lätt att upptäcka att studentradion är en älskad tradition på många av landets högskolor och universitet. Numera finns alla stationer organiserade under paraplyorganisationen SRS – Studentradion i Sverige.

Södertörns studentradio, SH Radio, startade 2013. Det hade gjorts ett försök med studentradio tidigare, 2010 men den föreningen

Fakta. Här finns Sveriges studentradiostationer

Tre profiler från studentradion

Jesper Rönndahl
komiker, nykorad
”På spåret”-vinnare

Karin Hübinette
journalist,
SVT Agenda

Måns Nilsson
Anders Johansson
tv- och radio-
komiker

Foto: TT, SVT

hade fått lägga ner. Därefter gjordes ett nytt försök och än så länge tycks satsningen gå som smort.

– När vi började sända vi två temaprogram en podd som kallades ”Bokcirkeln” och ett nyhetsprogram, säger SH Radios ordförande Björn Persson.

Men för ett år sedan märkte man hur intresset för temaprogrammen hade svalnat, både från lyssnare och sändande medlemmar. Så man beslutade sig för att göra något drastiskt.

– Vi omformade föreningen så att medlemmarna fick möjlighet att göra egna poddar, så att de kan gå sin egen väg. Just nu har vi fem poddar som sänds. Men engagemanget är jättestort och vi ska starta flera nya under vårterminen, säger Björn.

SH Radio har i dagsläget 23 medlemmar och för att gå med i föreningen gäller det bara att höra av sig till styrelsen.

– Man behöver inte ens ha en idé, vi har så många som man kan få av oss. Men vi föredrar så klart om man tänkt ut något i förväg, det visar att man brinner för det här, säger Björn.

Björn Persson menar att utvecklingen hos deras medlemmar är det absolut viktigaste syftet med deras studentradio.

– Det här är ett tryggt mellansteg mellan skola och arbetsliv. Vi vill att det ska kännas som en plantskola för journalister och andra som brinner för radio och podd, säger han.

Maja och Annie håller med och menar att de har gjort otroligt

mycket misstag som de är glada att de slipper göra när de kommer ut i arbetslivet.

– För ett par veckor sen var jag i EU-parlamentet i Strasbourg, och insåg då att liberalernas Cecilia Wikström har varit präst och tänkte att henne kan jag ju prata med till podden! Det blev en spänd intervusituation och jag upplevde det som att hennes pressekreterare satt och blängde på mig under hela intervjun, säger Annie.

Ett annat vanligt fel, enligt Södertörns studentradiopratare, är att glömma bort att trycka på inspelningsknappen.

Ett misstag som man snabbt måste lära sig hantera.

– Och efter vår första intervju kom vi hem med 50 minuter råmaterial som vi skulle klippa till ett sju minuter långt inslag. Det var otroligt tidsödande, så det har vi inte gjort om igen, säger Annie.

Förutom en plats att utvecklas på och bli bättre på att producera radio på fyller studentradion även en viktig social funktion.

Studietiden är mer än bara studier och särskilt i en stad som Stockholm där studentlivet inte har en lika självklar plats som i Lund och Uppsala är det viktigt med något att göra på sin fritid, förklarar Maja Flygt.

– Jag tycker att det är svinkul med radiojournalistik och föreningsliv så det här passar mig perfekt. Jag gillar när skolan blir något mer än bara skola, säger Maja.

linn.mauritzon@dn.se

Högskoleguiden

Studera utomlands.

Utlandsstudier – så funkar det

För dig som vill studera utomlands finns flera olika alternativ. Du kan antingen åka som utbytesstudent via din utbildning, genom en förmedlare eller som freemoverstudent. Verkar det krångligt? Lugn! Högskoleguiden hjälper dig att reda ut de olika sätten.

Ebba Thornéus
ebba.thorneus@dn.se

● Många studenter väljer att plugga utomlands som en del av sin utbildning. Alternativen är flera och för att få en så bra vistelse som möjligt gäller det att fundera på vilket av de olika sätten som passar just dig. Nedan har vi listat några av valmöjligheterna:

Utbytesprogram

Om du studerar vid ett universitet eller en högskola i Sverige kan du åka som utbytesstudent. Du ansöker då via din skola eller en organisation som förmedlar utbyten. Vanligast är att åka via det

europiska utbildningsprogrammet Erasmus+ (se separat fakta-ruta) eller Nordplus, som möjliggör studier i Norden och Baltikum. Studier via utbytesprogram räknas som en del av din svenska utbildning och du får därmed högskolepoäng. Andra fördelar är att institutionen hjälper dig med praktiska detaljer, du betalar ingen terminsavgift till de utländska universiteten samt att du kan få stipendium.

Nackdelen är att du bara kan välja på de utbildningar/universitet som din skola har samarbeten med.

Förmedlare

Om du ansöker via en förmedlare behöver du inte vara ansluten till

Utbytesstudenterna Michelle Gavigan (vänster) och Maja Linde testar på collegelivet i Michigan, USA, under fyra månader.

Foto: Privat

Maja, 24: Collegelivet är som på film

För Maja Linde, 24, och Michelle Gavigan, 27, var det aldrig någon tvekan om att åka på en utbytes-termin till USA.

– Att få uppleva något som man tidigare bara sett på film och som andra drömmer om är verkligen en överklig känsla, säger Maja.

● Vanligtvis pluggar tjejerna på studie- och yrkesvägledarprogrammet på Stockholms universitet. Medan många klasskamrater stannade hemma i Sverige valde Maja och Michelle att åka till Michigan i fyra månader.

– Jag har alltid velat plugga i USA och tyckt att collegelivet verkar spännande, berättar Michelle.

Utbytet har de ordnat via skolan i Sverige, men trots att de fått hjälp

med en del praktiska bestyr så har Maja och Michelle fått ordna mycket själva.

– Många säger att det är så lätt och inte kostar någonting att åka, men det stämmer inte. Vi har betalat både visum, flyg, bostad och mat själva och var även tvungna att hitta kurser som motsvarade det vi skulle ha läst hemma. Det var inte lätt, men definitivt värt allt jobb, berättar Michelle.

Att plugga i USA tycker de är annorlunda jämfört med Sverige och jämför det med att gå på gymnasiet.

– Vi läser alla kurserna samtidigt, har bestämda sittplatser och det är väldigt noga med närvaron. Sedan har vi även ganska mycket läxor och prov, men de är enklare än i Sverige, berättar Maja lugnande.

Collegelivet beskriver de som en skyddad värld då man både bor, pluggar, umgås med vänner och äter alla måltider på campus. De gör även liknelser till filmens värld.

– Man har ju sett hur det är med korridorsboende och festerna, vilket har gett en så många idéer om hur det är. Och de visade sig ju vara sanna, säger Maja och skrattar.

Både Maja och Michelle ser många fördelar med att åka på en utbytetermin. Det är både en erfarenhet för livet och ser väldigt bra ut på cv:t.

– Många säger att detta är det bästa man kan göra, vilket verkligen stämmer. Det är ett tryggt sätt att resa på och ger en möjlighet att bredda sin utbildning på ett sätt som jag inte kan göra i Sverige, säger Michelle.

Finns det några nackdelar?

– Då man är myndig först vid 21 år i USA kan det vara en fördel att åka när man är lite äldre, annars riskerar man att missa en del av livet omkring studierna, som fester och olika aktiviteter. Samtidigt beror det ju på vad man vill ha ut av upplevelsen. Många av de internationella studenterna är oftast lite äldre, berättar Maja.

Vad vill ni säga till dem som funderar på en utlandstermin?

– Var beredd på att det är mycket jobb, men att det är värt det. Sen är det viktigt att ha is i magen, då det kan vara lite krångligt innan man kommit i väg. Men väl på plats så löser sig det mesta och man har verkligen jättekul, säger Maja.

Ebba Thornéus
ebba.thorneus@dn.se

Adrian Ahmadi läser på KTH men har

Adrian, 21:

Adrian Ahmadi ville kombinera värme och ny kultur, därför åkte han till Hongkong som utbytesstudent.

– Jag trivs jättebra, och det händer alltid saker här, säger han.

● Adrian Ahmadi läser teknisk fysik på Kungliga tekniska högskolan (KTH) i Stockholm. I januari åkte han till Hongkong för att studera en termin.

På dagarna träffar han kompisar, går på föreläsningar och fester. På fredagar är han ledig. Adrian har hunnit fira kinesiskt nyår och snart åker han till Filippinerna.

– Man får uppleva mycket och det är ett riktigt äventyr. Det är väldigt modernt här och staden har stora skyskrapor och det finns tv-skärmar på tunnelbanan. När jag

Erasmus+. Sju frågor och svar

1 Vad är Erasmus+? Ett utbytesprogram som möjliggör studier eller praktik i 3-12 månader på andra universitet och högskolor i de europeiska länder som ingår i Erasmusprogrammet. Sedan 2015 finns även möjlighet att söka till utomeuropeiska länder, så kallade partnerländer. Mer info på studera.nu/erasmus.

2 Vem har ansvaret? Programmet finansieras av Europeiska kommissionen. I Sverige är det Universitets- och högskolerådet (UHR) som ansvarar för Erasmus+ tillsammans med de universitet och högskolor som deltar.

3 Hur funkar ansökan? För att söka stipendium för studier med Erasmus+ måste du vara inskriven på ett universitet eller en högskola i Sverige, samt ha läst minst ett år på högskolenivå. För praktik gäller inte kravet på ett års studier på högskolenivå. Ta kontakt med din institution, det internationella sekretariatet eller studievägledaren för att ansöka.

4 Kan jag åka flera gånger och hur länge kan jag vara borta? Det är den sammanlagda tiden och inte antal gånger som räknas för både studier och praktik inom Erasmus+. För utlandsstudier gäller 3-12 månader per utbildningsnivå (kandidat-, masters- och doktorandnivå). För praktik gäller 2-12 månader.

5 Kan jag läsa en hel utbildning utomlands? Nej, inom Erasmus-programmet kan du bara läsa en del av din utbildning utomlands, som högst tolv månader per utbildningsnivå. Studierna ska även kunna tillgodoräknas i din svenska examen.

något svenskt universitet eller högskola. Du får även hjälp med alltifrån ansökan, bostad, översättning av betyg, resan och så vidare. Det kan även vara billigare att åka via en förmedlare än som freemover, då förmedlaren oftast har avtal med olika universitet och flygbolag. Det kan ge lägre terminsavgifter, billigare bostad och resor.

Freemover

Som freemover ansöker du själv till det lärosäte du vill studera vid och ordnar därmed allt på egen hand. Fördelen är att du får stor frihet i valet av land och utbildning, samt hur länge du vill studera.

Fakta.

● **Läsåret 2014/15** studerade 29100 svenskar utomlands via utbytesprogram eller som deltagare i språkkurser med studiemedel från CSN. **Av dessa var 59 procent kvinnor och 41 procent män.**
Källa: SCB

Nackdelar kan vara att du måste ordna allt själv, som ansökan, överläggning av betyg, bostad och resa. För mer information kan du kontakta landets ambassad i Sverige.

Studiemedel

Villkoren för att få studiemedel skiljer sig åt mellan olika länder. För att beviljas studiemedel måste utbildningen även vara godkänd av Universitets- och högskolerådet eller av CSN. Information om detta hittar du på CSN:s hemsida.

Källa: studera.nu, studentum.se

Det finns även andra sätt, utöver de ovan, att genomföra utlandsstudier på. Mer info på studera.nu.

valt att studera en termin i Hongkong, Kina.

Foto: Privat

Det är ett riktigt äventyr

besökte Shanghai kunde jag känna storstadspulsen. Det var en riktig metropol, säger han.

I Hongkong studerar han på The Hongkong university of science and technology (HKUST). Alla föreläsningar är på engelska men annars är de strukturerade på ungefär samma sätt som i Sverige. Det finns ett stort utbud av kurser att välja mellan inom utbildningens ramar. Han bor på campus och delar rum med en annan student.

När jag besökte Shanghai kunde jag känna storstadspulsen.

Adrian Ahmadi

Fakta.

● **Här studerade flest svenskar 2014/15:**

- 1 USA 5710
- 2 Storbritannien (inklusive Nordirland) 5295
- 3 Australien 1795
- 4 Danmark 1484
- 5 Polen 1484
- 6 Frankrike 1125
- 7 Tyskland 1090
- 8 Spanien 1080
- 9 Norge 965
- 10 Japan 915

Källa: SCB

– Jag betalar 2000 kronor i hyra varje månad för ett rum på tolv kvadratmeter. Men skolan är gratis, säger han.

För att få åka som utbytesstudent på KTH måste du ha klarat av minst två år av dina studier. Om du behöver hjälp med att hitta utbytesalternativ kan du vända dig till den internationella koordinatören som är knuten till det program som du läser.

Adrians tips till studenter som funderar på att åka på utbyte är att ha god framförhållning.

– Planera resan väl och prata gärna med tidigare studenter om deras erfarenheter, och fråga om tips på vart man kan åka, säger han.

Sonia Mesrouj
sonia.mesrouj@dn.se

6 Hur fungerar stipendiet? Alla som blir beviljade en utbytesplats inom Erasmus+ får ett stipendium. Summan varierar beroende på land och utbytets längd, men ligger på mellan 315 och 375 euro per månad.

! **Läsåret 2014/15** pluggade **3186 studenter utomlands via utbytesprogrammet Erasmus + och 405 studenter gjorde praktik.**

7 Finns det andra stipendier att söka? Svenska institutet administrerar program med individuella stipendier. Det finns även andra organisationer och stiftelser som erbjuder stipendier. Du kan bara ta emot ett stipendium från EU eller Universitets- och högskolerådet (UHR) för en och samma studieperiod. UHR administrerar även stipendier för studier utanför Europa.

Ebba Thornéus
Källa: studera.nu, UHR

Högskoleguiden

Gillar du idrott och hälsa?

På GIH kan du utbilda dig till

- idrottslärare
- hälsopedagog
- tränare
- sport manager*

Sök innan 15 april på antagning.se

*I samarbete med Södertörns högskola

Gymnastik- och idrottshögskolan vid Stockholms Stadion

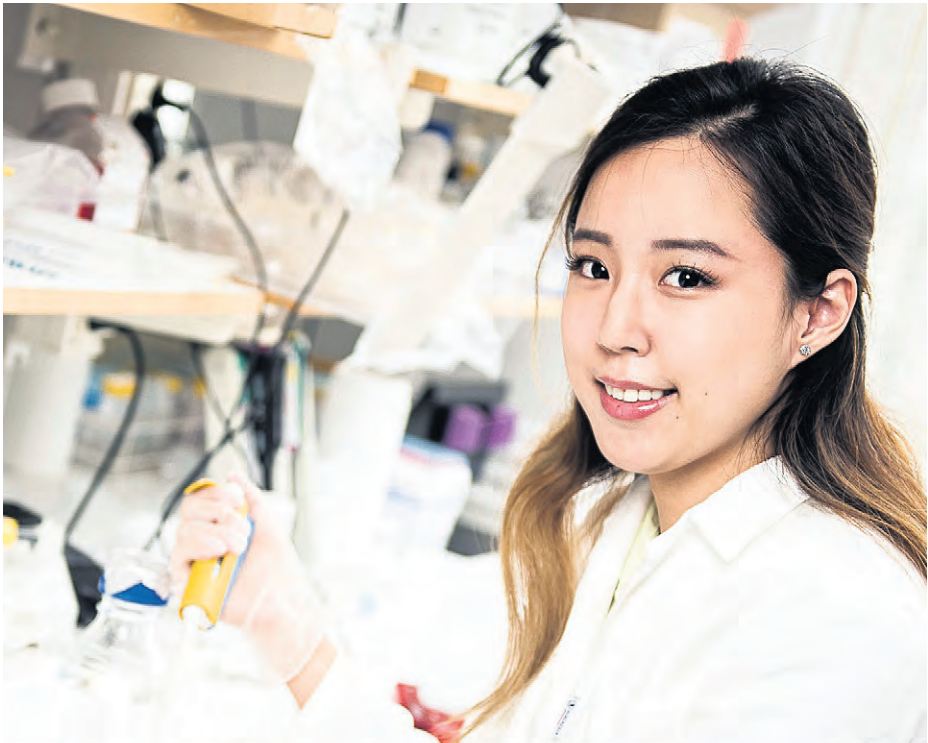
gih.se

Konstnärlig grundutbildning

Fördjupad konstnärlig grundutbildning och Inredning & Design

Eftergymnasiala, studiemedelsberättigade utbildningar på heltid. Ansök nu inför hösten 2016 på www.basis.se

Intresserad av studier inom vård, medicin och hälsa?

Läs mer om Karolinska Institutets utbildningar på ki.se

ETT MEDICINSKT UNIVERSITET

Karolinska Institutet

Här hittar du din studentlya

→ ... i bästa fall

Att lyckas få bostad som student kan vara ordentligt snårigt och kan ibland kännas omöjligt. Men bara lugn - Högskoleguiden har kartlagt bostadsläget på alla Sveriges studieorter.

Sammanställning: **Linn Mauritzon, Sonia Mesrouj, Henrik Sandberg, Ebba Thornéus och Jesper Wallén** Grafik: **Johan Andersson**

Luleå tekniska universitet

1 Campus Luleå: Ingen bostads-garanti. Inför terminsstart brukar bostadsefterfrågan vara hög. Bo-stadskön är mindre än ett år för ett studentrum och tre till fem år för en etta. De främsta uthyrarna är Lule-bo (lulebo.se) och Studentbostads-service (studentbostadsservice.se). Hos Lulebo ligger hyran mellan 3300 och 4000 kronor för en etta på 36 kvadratmeter. Hos Student-bostadsservice kostar en etta på 26–28 kvadratmeter 3800–4600 kronor. Drygt 160 nya lägenheter väntas också stå färdiga i sep-tember 2016.

Om nya studenter inte får tag på bostad före studiestarten sub-ventionerar universitetet utvalda vandrарhem.

2 Campus Piteå: Ingen bostads-garanti, men det brukar inte vara svårt att få tag i ett boende. Två bo-stadsbolag tillhandahåller bostä-der.

Hos Pitebo (pitebo.se) är det först till kvarn som gäller. Hyran ligger på 3750 kronor/månad för en etta på 40 kvadratmeter. Det andra bostadsbolaget Lindbäcks fastigheter har studentbostäder med tiomånadershyra där en etta på 28 kvadratmeter kostar 4062 kronor/månad.

3 Campus Skellefteå: Bostadsga-ranti. Ett studentrum kostar 2500–3000 kronor/månad och är 23–26 kvadratmeter stora. Bostadsbo-laget Skebo (skebo.nu) sköter ut-hyrningen.

Umeå universitet

4 Campus Umeå: Ingen bostadsga-ranti. Men Umeå kommun har till-sammans med studentkårerna en akutrumsförmedling. Kötiden för ett studentrum ligger på 10–14 månader vid terminsstart och drygt tre år för en etta. Ett enkel-rum är 18–28 kvadratmeter stort och en etta 29–42 kvadratmeter. Hyran för ett studentrum ligger på 1800–3400 kronor/månad och en etta på 3100–4300 kronor/månad. Studentbostäder förmedlas genom bostaden.umea.se.

5 Campus Skellefteå: Se punkt 3.

6 Campus Örnsköldsvik: Bostads-garanti. Först till kvarn gäller på rummen och lägenheterna. De som delar lägenhet brukar få en egen yta på tio kvadratmeter och de som har egen lägenhet får 23 kvadratmeter. Delad lägenhet har hyra på 1500–2200 kronor/månad och egen lägenhet 2600–3600 kronor/månad. Övikshem tillhandahåller lägenheter (ovikshem.se).

Mittuniversitetet

7 Campus Sundsvall: Bostadsga-ranti. Men innan terminsstart har man ett stoppdatum som innebär att man inte kan garantera en stu-dentbostad efter det. Lägenheterna är 17–107 kvadratmeter stora och kostar mellan 2273–8298 kronor i månaden. Man kan också dela lägenhet med andra studenter, det-ta kostar mellan 1736 och 3151 kro-nor i månaden.

8 Campus Östersund: Bostadsga-ranti. Först till kvarn gäller på lägenheterna och rummen. Korri-dorsrum kostar mellan 2350 och 3292 kronor/månad. Rum med kok-vrå/kokskåp kostar mellan 2730 och 4495 kronor.

Högskolan Dalarna

9 Campus Falun: Ingen bostads-garanti men det finns ett välfunge-rande samarbetsavtal mellan Hög-skolan Dalarna, Dalarnas student-kår, Kopparstaden och Tunabyg-gen för att se till att studenterna får hjälp så fort så möjligt. Får man ingen bostad vid terminsstart kan man söka en via ett bostadsforum på Dalarnas studentkårs hemsida. Lägenheterna är i snitt 23 kvadrat-meter. En studentlägenhet med ett rum och kök eller kokvrå kostar mellan 2600 och 4000 kronor/månad. Kopparstaden (koppar-staden.se) har hand om student-bostäderna.

10 Campus Borlänge: Ingen bostads-garanti, men studentlägenheterna brukar räcka till. Vid terminsstar-ten på hösten kan det uppstå någon månads kö. En studentlägenhet på ett rum kostar runt 3000 kronor. Ett studentrum i delad lägenhet eller i korridor kostar mellan 1900 och 3850 kronor i månaden. Stör-sta uthyraren är kommunala Tuna-byggen (tunabyggen.se)

Högskolan Gävle

11 Campus Gävle: Bostadsgaranti. Snittpriset för en studentetta ligger på 3000–4000 kronor/månad. Studentrum 2800–3800 kronor. Stora hyresvärdar är Gavlegårdarna (gavlegardarna.se) och Svenska stu-denthus (förmedlas via Gefle stu-dentkår, geflestudentkar.se). Även den nya uthyraren Gävle Student-bostäder har tillkommit sedan förra året, mer info finns på deras hem-sida gavlestudentbostader.se.

Uppsala universitet

12 Campus Uppsala: Ingen bostads-garanti. Kötiderna för permanent boende är mellan två och fyra år. Ofta går det att få kortare kontrakt

med mindre kötid. Normalhyran för samtliga studentbostäder i sta-den ligger på ungefär 3500–4000 kronor/månad. Priserna kan dock variera kraftigt. Studentboet.se är en bostadsportal för studenter i Uppsala.

13 Campus Gotland: Ingen bostads-garanti, men en boendegaranti som innebär att man får hjälp med tak över huvudet så länge man behö-ver, till självkostnadspris. I Visby finns det relativt gott om student-bostäder och privata hyresvärdar. Kötiden varierar. Se Gotland stu-dentkårs boendeförmedling (got-landsstudentbostad.se). Snithyran för en etta på 19 kvadratmeter hos det kommunala bostadsbolaget lig-ger på 3270 kronor.

Mälardalens högskola

14 Campus Västerås: Bostadsgaranti för studenter som flyttar in från andra kommuner. De som redan bor på orten får stå i kö till en stu-dentbostad. En etta på 28 kvadrat-meter kostar runt 4000 kronor/månad. För den som vill bo delat hamnar priset på knappa 3000 kro-nor. Största uthyraren är Bostad Västerås (bostadvasteras.se).

15 Campus Eskilstuna: Bostadsgaran-ti för studenter som flyttar in från andra kommuner. De som redan bor på orten får stå i kö till en studentbo-stad. Ett rum med egen toalett i de-lad lägenhet kostar runt 3000 kro-nor. Största uthyraren är Bostad Es-kilstuna (bostadeskilstuna.se)

16 Campus Södertälje: Ingen bo-stadsgaranti. Men vid vårterminens start fanns det lediga lägenheter till dem som har sökt, enligt kommu-nala Telge bostäder. Både student-lägenheter och rum kostar ungefär 3700 kronor i snitt. Största uthyra-ren på orten är Telge (telge.se).

Karlstad universitet

17 Campus Karlstad: Bostadsgaran-tin har tagits bort i år. Tre olika boendetyper erbjuds; studentkor-ridor, egen lägenhet och delat bo-ende. Studentkorridor kostar 3500 kronor/månad, delat boende 3900 kronor. Företagen som hyr ut är bland annat Karlstad bostäder (kbb.se) och Stiftelsen Karlstads-hus (stiftelsen-karlstadshus.se).

18 Campus Arvika: Ingen bostadsga-ranti. Ingesunds folkhögskola har 26 rum för uthyrning till studeran-de på Musikhögskolan Ingesund. Ett rum kostar mellan 3400 och 4200 kronor för fyra veckor. I pri-set ingår frukost och lunch, mån-dag–fredag. Annars är det relativt lätt att ordna en lägenhet i Arvika,

du kan få en lägenhet för 3000–4000 kronor i månaden. För övrigt boende i Arvika kommun läs mer på arvika.se.

Örebro universitet:

19 Campus Örebro: Bostadsgaranti gäller i delat boende för nya stu-denter som ansöker inom en må-nad från antagning. Från och med 2016 måste du själv hitta studie-kamrater att dela med. Facebook-gruppen ”Dom kallar oss studen-ter” har bildats för att hjälpa stu-denter med detta. Bostadsgarantin gäller första terminen. Därefter är det upp till studenten att leta eget boende. Kötiden varierar mellan ett par månader till ett par år. Lägenheternas hyror ligger på 2600–5000 kronor beroende på bland annat storlek och byggår. Största uthyraren är Öbo, men det finns även ett brett utbud av privata hyresvärdar. Det byggs fler student-bostäder som ska stå klara under 2016–2017.

Stockholms universitet

20 Campus Stockholm: Ingen bo-stadsgaranti. Kötiden för en stu-dent var i genomsnitt sex år under 2015. För ett rum i korridor räckte ungefär tre år i kö. Priserna för centrala studentlägenheter var 3000–6000 kronor/månad förra året. Eftersom det finns många fast-ighetsföretag i staden kan hyror och kötider variera kraftigt. Två av de största aktörerna som förmedlar studentboenden är Bostadsför-medlingen i Stockholm och Stiftel-sen Stockholms studentbostäder (SSSB). För att stå i bostadskö hos SSSB måste du vara medlem i en studentkår som är ansluten i Stock-holms studentkårens centralorgani-sation (SSCO).

Södertörns högskola

21 Campus Flemingsberg: Ingen bo-stadsgaranti. Ett studentrum i kor-ridor på 17–18 kvadratmeter med eget badrum och gemensamt kök kostar 3302–3381 kronor/månad hos bostadsbolaget SSSB. För ett större rum med eget badrum och pentry på 18–29 kvadratmeter ligger kostnaden på 2525–5793 kronor/månad. Den genomsnittliga kötiden för studentboendena var 285–1294 dagar, beroende på boendetyp. Bo-stadsköerna finns på sssb.se och huge.se. Andrahandsförmedling finns via akademiskkvart.se.

Kungliga tekniska högskolan

22 Campus Stockholm: Se punkt 20.

23 Campus Flemingsberg: Se punkt 21.

24 Campus Haninge: Ingen bostads-garanti. Kön till bostäder är lång vid terminsstarterna och det är svårt att säga hur lång tid det tar att få en bostad. Det är lättare att få en bo-stad mitt i terminen samt under sommaren. En studentlägenhet på 24,1 kvadratmeter med kök, bad-rum och fransk balkong kostar 3974 kronor/månad. Studenter ställer sig i kör via proventum.se och anmälan ska uppdateras var tredje månad. Mer information finns på ssco.se/student/bostad.

25 Campus Södertälje: Se punkt 16.

Linköpings universitet

26 Campus Linköping: Ingen bo-stadsgaranti. Kötiden varierar väl-digt mycket då det i vissa perioder är svårt att hitta boende, medan det i andra perioder kan stå korri-dorsrum tomma. En etta på 20 kva-dratmeter kostar 3300 kronor/månad. En större lägenhet på 30–40 kvadratmeter kostar cirka 5000 kronor/månad. Ett rum i kor-ridor med delat kök kostar 2800–3200 kronor/månad och är 18–20 kvadratmeter stort. Mer in-formation på bostad.karservice.se.

27 Campus Norrköping: Ingen bo-stadsgaranti. En lägenhet på 25–28 kvadratmeter kostar 3400–3500 kronor/månad. Ett korridor-rum med delat kök kostar 2700–2800 kronor/månad. Mer informa-tion på bostad.karservice.se. Alla hyror är beräknade på om man be-talar hyra i tolv månader. Student-bostadsbolagen har generellt tio-månadershyra så att man inte behö-ver tänka på hyran i juni och juli.

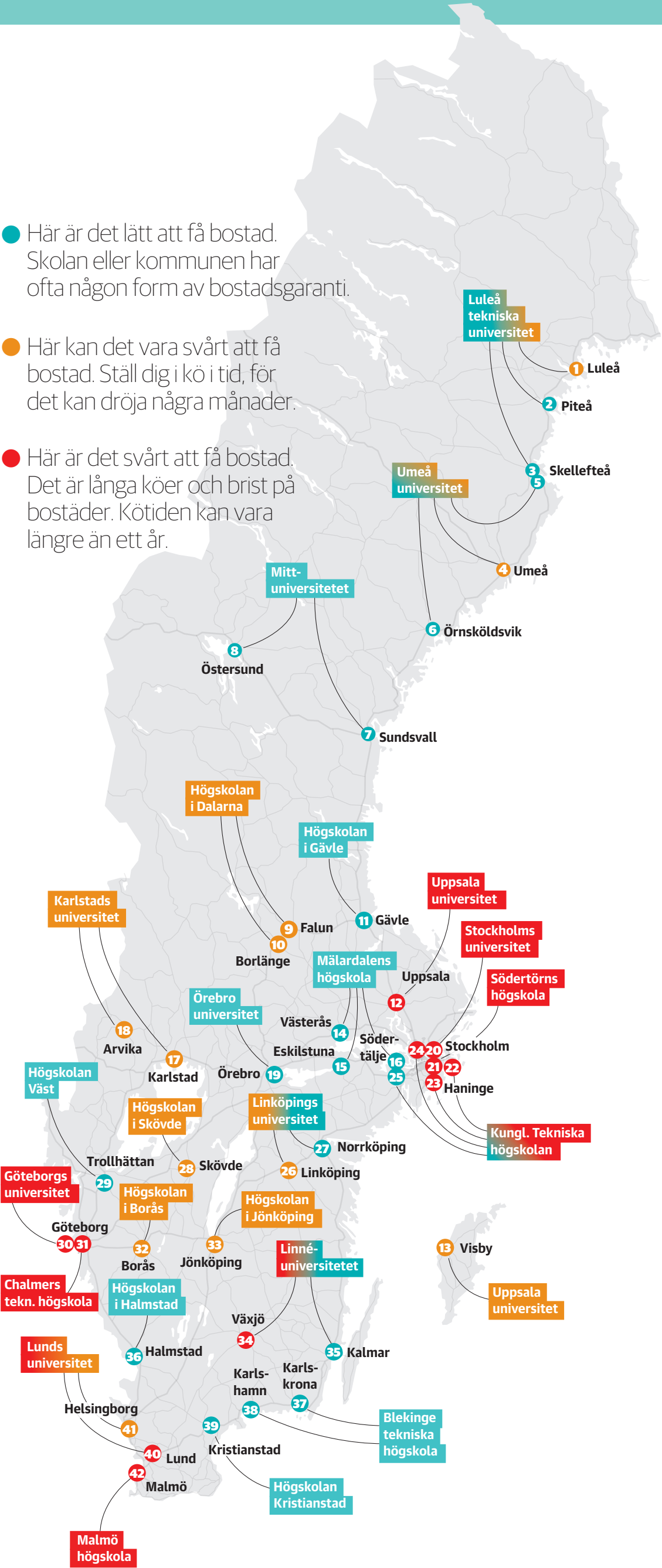
Högskolan i Skövde

28 Campus Skövde: Ingen bostads-garanti. Högskolan har en student-bostadskoordinator som kan hjälpa till. Studenter kan ställa sig i kö hos Skövdebostäder från den 15 april (skovdebostader.se), vilket rekom-menderas. En etta hos Skövde-bostäder kostar 3000–4800 kro-nor/månad. En lägenhet i korridor hos Pamero Estates kostar mellan 3500–3600 kr/månad. Centrum-bostäder i Skara hyr ut rum i korri-dor och lägenheter (centrumbosta-der.se). Rum i korridor kostar mel-lan 2200 och 2700 kronor/månad. Lägenheter på 27 kvadratmeter kostar cirka 3500 kronor/månad.

Högskolan Väst

29 Campus Trollhättan: Garanterar studenter bostad inom en månad. Garantin gäller inte om du har bo-stad i eller i närheten av Trollhät-tan. En lägenhet på 31 kvadratmeter nära Campus hos bostadsbolaget

- Här är det lätt att få bostad. Skolan eller kommunen har ofta någon form av bostadsgaranti.
- Här kan det vara svårt att få bostad. Ställ dig i kö i tid, för det kan dröja några månader.
- Här är det svårt att få bostad. Det är långa köer och brist på bostäder. Kötiden kan vara längre än ett år.

Eidar kostar i snitt 3800/månad. Ett korridorrum kostar cirka 2600 kronor/månad.

Göteborgs universitet

30 **Campus Göteborg:** Ingen bostadsgaranti. Vid höstterminen 2015 var kötiden hos SGS till ett rum i korridor 1,5 år, för en lägenhet utanför centrum två år, och för en central lägenhet fyra fem år. Under terminens gång kan kötiden dock vara något kortare. Enkelrum har tiomånadershyra, medan lägenheterna har tolv månaders. Ett enkelrum på runt 18 kvadratmeter kostar cirka 2800 kronor/månad. En nybyggd etta kostar cirka 4400 kronor/månaden. Man kan ställa sig i kö när man är 17 år. Mer information på sgsstudentbostader.se. Via Chalmers studentbostäder är kötiden till en lägenhet i snitt ett år och tre månader. Lägenheterna är mellan 18 och 35 kvadratmeter stora och kostar mellan 2900 och 6350 kronor/månaden. Chalmers studentbostäder söks via boplots.se.

Chalmers tekniska högskola

31 **Campus Göteborg:** Se punkt 30.

Högskolan i Borås

32 **Campus i Borås:** Ingen bostadsgaranti. Det tar vanligtvis cirka en till två månader för en student att få lägenhet vid terminsstart. En lägenhet på 18–35 kvadratmeter kostar cirka 3100–4868 kronor/månad. De två största uthyrarna är AB Bostäder Borås (bostader.boras.se) och Willhem Borås (willhem.se/sok-bostad/Boras/).

Högskolan Jönköping

33 **Campus Jönköping:** Bostadsgaranti för utländska studenter. På Studentbostad Jönköping (studbo.se) hittar du alla lediga studentbostäder som bostadsföretagen har att erbjuda i Jönköping. Kötiden beror på hur aktiv du själv är i ditt sökande. Det finns lägenheter och korridorrum på 10–40 kvadratmeter och hyran ligger på cirka 2700–4100 kronor.

Linnéuniversitetet

34 **Campus Växjö:** Ingen bostadsgaranti, men om man anländer till Växjö utan boende finns det akutboende under terminens två första veckor. Alla Växjöstudenter bör registrera sig på Boplots hemsida (boplots.vaxjo.se). Där samlar man poäng varje dag man är registrerad. Dessa poäng kan sedan användas när man söker bostad. Normal kötid brukar vara omkring ett år. En etta på 26–40 kvadratmeter kostar 2300–4400 kronor/månad hos Växjöbostäder. Hos det privatägda bolaget Stubor kostar en etta på 22 kvadratmeter 3 467 kronor.

35 **Campus Kalmar:** Bostadsgaranti. Inom två månader har du rätt till ett kommunalt boende via Kalmarhem (kalmarhem.se). Snitthyran i Kalmar ligger runt 3 800 kronor.

Högskolan Halmstad

36 **Campus Halmstad:** Ingen bostadsgaranti. Halmstads fastighets AB (hfab) har ettor på 21–28 kvadratmeter. Hyran ligger på cirka 3500 kronor.

Blekinge tekniska högskola

37 **Campus Gräsvik, Karlskrona:** Ingen bostadsgaranti. Det finns inget gemensamt kösystem utan först till kvarn gäller hos det kommunala bostadsbolaget Karlskronahem. Kåren bedömer att många studenter har svårt att hitta permanent boende under höstterminen men att de flesta hittar åtminstone något temporärt innan terminen är över. Se Karlskrona.se och bthstudent.se för mer information. Snitthyran för en studentlägenhet ligger på 3 500–5 000 kronor och storleken ligger på 22–24 kvadratmeter.

38 **Campus Karlshamn:** Det kommunala bostadsbolaget Karlshamnsbostäder erbjuder en bostadsgaranti för alla studenter som är antagna till Blekinge tekniska högskola. För lokala hyresvärdar se karlshamn.se. De studentbostäder som erbjuds är rum på 16–32 kvadratmeter. Hyran ligger på 2600–4 200 kronor i månaden.

Högskolan Kristianstad

39 **Campus Kristianstad:** Har bostadsgaranti. Studenter ska själva söka bostad i 30 dagar. Hittar de ingen träder bostadsgarantin in och då har studentkåren 30 dagar på sig att hitta ett boende. Man kan ställa sig i kö hos AB Kristianstadsbyggen (abk.se). På studentkårens hemsida (ksk.nu/bostad) finns mer information. Kötiderna varierar men det brukar inte ta så lång tid att få bostad. Det erbjuds ettor och korridorrum på 20–34 kvadratmeter. Hyran ligger på ungefär 2900–4 400 kronor i månaden.

Lunds universitet

40 **Campus Lund:** Har inte bostadsgaranti och det kan vara svårt att få tag på boende. För vissa bostäder finns dock en så kallad novischförtur (för nybörjare). Viktigt att tänka på är att ställa sig i bostadskö så fort som möjligt, för att ha en chans till eget boende i Lund. Man kan ställa sig i kö hos Lunds största studentbostadsföretag, AF Bostäder (afbostader.se) redan när antagningsbeskedet kommer. Det är viktigt att man efter studiernas start blir medlem i AF via Studentlund för att behålla sin köplats. Du kan även söka bostad genom studentnationerna. Kötiden för ett korridorrum ligger runt tolv månader och för lägenheter runt 24 månader.

41 **Campus Helsingborg:** Ingen bostadsgaranti men de tillhandahåller service genom bostadssamordnare. Det finns åtta olika studenthem. Studenter kan få hjälp med kontakt på hemsidan Helsingborgsstudent (helsingborgsstudent.se). Snitthyran för en etta på cirka 20 kvadratmeter ligger på 2800–4 300 kronor.

Malmö högskola

42 **Campus Malmö:** Studenter får rådgivning men förväntas hitta boende på egen hand. Det finns inget campus i Malmö utan studentbostäderna ligger utspridda över staden. Hyran varierar men de flesta kostar 3700–4 500 kronor/månad. Studentlägenheterna går att söka på boplatssyd.se. Det tar i genomsnitt strax över ett år att få en studentbostad.

Högskoleguiden

Studentekonomi.

Så får du pengarna att räcka

Som student gäller det att ha koll på slantarna. Att köpa begagnad kurslitteratur, fixa matlåda och utnyttja studentrabatter är bara några sätt för att få studiemedlet att räcka och slippa de onödiga utgifterna.

Ebba Thornéus
ebba.thorneus@dn.se

● För många innebär studietiden att leva på en begränsad budget. Men för att slippa äta nudlar hela månaden är det bra att ha koll på sin ekonomi, något som inte behöver vara alltför knepigt eller tråkigt.

Fullt studiemedel är i dag på 9 904 kronor i månaden. Men för många är det ändå svårt att få pengarna att räcka. Därför kan ett extrajobb på kvällar eller helger vara bra. Dock bör du ha koll på hur stor inkomsten kommer att bli, då det kan påverka hur mycket studiemedel du beviljas (mer om fribelopp i artikeln nedan).

För många är bostaden den största utgiften. Se därför till att ställa dig i bostadskö och börja leta i god tid. Många städer har inte bostadsgaranti och väntetiden kan vara flera år. Att lägga upp en intresseanmälan i sociala medier som vänner kan dela är ett bra tips.

Du kan även hyra ett rum hos någon, bo i andra hand eller dela en större bostad med studiekamrater. Du kan också kontakta skolans studentkår för tips och råd.

Även kurslitteraturen är en stor plånbokstömmare. Detta då kurserna oftast har en lista på obligatorisk litteratur som du förväntas skaffa för att klara kursen. Tänk därför på att vara ute i god och se om böckerna

Ta med eget kaffe till skolan.

Foto: Alamy

finns på biblioteket, i skolans andrahandsbokhandel eller på internet.

Ett tips är att köpa böckerna ihop med en kompis. Glöm dock inte att kolla så att bokens utgivningsår är samma som på litteraturlistan, då kurslitteratur uppdateras med jämna mellanrum.

Att ha med sig matlåda sänker också utgifterna. Gå ihop med studiekompisarna och storhandla. Tillsammans kan ni göra storkök som räcker hela veckan. Att handla frukt och grönt efter säsong gör att du också kan spara några extra slantar.

Kaffet i skolan kan lätt sänka en stram studentbudget. En kopp om dagen för tio kronor blir 1000 kronor per termin. Att skaffa en termos är en bra investering.

Som student har du tillgång till en mängd olika rabatter på varor och tjänster, både i butik och på nätet. Glöm inte att fråga om studentpriser gäller när du köper något! Både Studentkortet och Mecenat finns som mobilappar.

Fakta. Studentkårens budgetförslag 2016

Inkomster (kronor)

Lån	7 088
Bidrag	2 816
Summa studiemedel 4 v.	9 904

Utgifter (kronor)

Bostad*	3 390
Medier (inkl telefoni**)	920
Mat (hemlagad inkl matlåda**)	2 130
Kläder/skor**	605
Personlig hygien (inkl tandvård**)	465

Hemförsäkring**	110
Förbrukningsvaror**	100
Kollektivresor**	540
Hemutrustning**	370
Fritid**	640
Studiematerial***	810
Kåavgift****	26
Summa utgifter:	10 106

Resultat:

-202

* Studentbostadsföretagens genomsnittshyra för 2015

** Konsumentverket, Koll på pengarna, 2016

*** Stärkt stöd för studier - tryggt, enkelt och flexibelt, SOU 2009:28 s. 259. Uppräknat med KPI för 2015.

**** SFS, genomsnittlig avgift per termin hos de fem största medlemskåren hos SFS.

Källa: SFS, Sveriges förenade studentkårer

Håll koll på pengarna!

Foto: Pontus Lundahl/TT

DN frågar. Får du din ekonomi att gå ihop? Vad lägger du mest pengar på?

Adam Bassari, 24 år, tv-produktionsspecialiststudent, Medieinstitutet:

- Nej. Jag tar fullt studiemedel men går ändå minus 500 kronor varje månad. För att klara mig har jag sparpengar från sommaren.
- Jag hade kunnat spara pengar genom att inte gå ut och genom att klippa mig hemma, men jag tycker ändå att det är värt att ha en snygg frisyr och ett socialt liv. Största utgifterna är hyra, mobilen, mat och SL-kortet.

Veronica Giraldo, 27 år, lingvistikstudent, Lunds universitet:

- Ja, den går ihop. Jag går plus varje månad.
- Mest pengar lägger jag definitivt på hyran, men mycket går också åt till böcker och mat.

Johan Näsström, 22 år, civilekonomstudent, Umeå universitet:

- Ja, lätt. Jag tar fullt studiemedel och går till och med plus varje månad, vilket blir pengar som går rakt in i mitt nystartade företag. Jag ser till att ha koll på billiga matbudanden och göra stora matlådor som räcker hela veckan. Sen köper jag inga onödiga saker, som kläder.
- Bortsett från mat och hyra går pengarna till nöjen och studielitteratur. Och öl.

Helena Dubar, 25 år, personalvetarstudent, Högskolan Väst:

- Jag går lite plus varje månad men då tar jag fullt studiemedel och jobbar även extra. Hade jag bara haft studiemedel hade jag inte klarat mig. Vissa månader är tuffare än andra, men jag försöker att planera alla inköp noga.
- Förutom alla fasta kostnader så är transporter en stor utgift då jag inte bor i samma stad som jag pluggar i. Sen lägger jag även pengar på att äta ute.

Jonathan Bergman, 23 år, civilekonomstudent, Jönköpings universitet:

- Nej, det går lite sparade pengar varje månad. Hade jag inte haft dem hade jag fått bita ihop och skärpa mig. Trots att jag tar fullt studiemedel.
- Mat, kläder, kaka ute och utekvällar. Även snus lägger jag en del pengar på.

Detta är bra att veta när du ska söka studielån

Lån? Bidrag? Fribelopp? Att söka studiemedel kan verka svårt och invecklat. Men lugn, DN Högskoleguiden hjälper dig att reda ut allt du behöver veta.

1 Vad är studiemedel?

Består av två delar - lån och bidrag. Lånet ska betalas tillbaka medan bidraget är pengar du får. Du bestämmer själv om du vill ta lån eller bara bidraget. Fullt studiemedel är på 9 904 kronor i månaden, eller 2 476 kronor i veckan. Det finns även olika tillägg i form av bidrag eller lån som du kan få i särskilda situationer.

2 Hur får man studiemedel?

Studier på högskola, universitet och vissa andra utbildningar efter gymnasiet är

studiemedelsberättigade. Dock ska vissa krav uppfyllas. Bland annat måste utbildningen ge rätt till studiemedel och du ska studera på minst halvtid. Du ska även uppfylla ålderskraven samt ha ett svenskt personnummer eller permanent uppehållstillstånd.

3 Hur länge kan man få studiemedel?

Du kan få studiemedel i max 240 veckor, vilket motsvarar heltidsstudier i sex år med fullt studiemedel. Ett års heltidsstudier på två terminer motsvarar 40 veckor med studiemedel.

4 Hur ansöker man?

Du måste själv ansöka om studiemedel. Det gör du under fliken Mina sidor på CSN:s hem-

sida. Där kan du söka direkt med e-legitimation eller med en personlig kod. Du måste skriva ut din ansökan, skriva under den och skicka in med post till CSN.

Därefter behandlar CSN din ansökan och beslut kommer i regel inom en vecka, förutsatt att alla uppgifter stämmer och att inget saknas i ansökan.

Beslutet får du antingen på Mina sidor eller per brev. Där anges hur mycket studiemedel du får och när det betalas ut. Om du är missnöjd med beslutet kan du överklaga det.

För att få din första utbetalning måste studieförsäkringen lämnas. Därmed intygar du att uppgifterna i din ansökan stämmer samt att du påbörjat din utbildning. Detta görs på Mina sidor.

5 Vad är fribelopp?

Om du studerar i 20 veckor på heltid med fullt studiemedel får du ha inkomster upp till 85 813 kronor före skatt under ett kalenderhalvår utan att dina studiemedel minskas. Det kallas fribelopp och varierar beroende på hur många veckor du tagit studiemedel för.

6 När ska jag betala tillbaka?

Tidigast sex månader efter att du har slutat studera. CSN-lånet är ett så kallat modifierat annuitetslån, vilket innebär att summan du ska betala tillbaka varje år beror på hur mycket du lånat och hur lång återbetalningstiden är.

När du avslutar dina studier kommer en plan för återbetalning att upprättas. Vanligtvis betalas ett

lägre belopp i början och ett högre mot slutet.

Du har 25 års återbetalningstid men lånet ska vara slutbetalt senast när du fyllt 60 år.

7 Vad mer måste man tänka på?

Du kan bara söka studiemedel för ett år i taget.

Du kan söka när som helst under året, men bara få studiemedel för fyra veckor bakåt i tiden, sett till när ansökan inkom.

Om du ändrar något i din utbildning måste det meddelas till CSN, då det kan påverka rätten till studiemedel. Samma sak gäller om du får en ökad inkomst som överstiger fribeloppet eller gör ett studieuppehåll.

Ebba Thornéus

Högskoleprovet.

”Läs tidningar och böcker”

Parisa Tavakolijebeli drömde om att bli läkare för att få hjälpa människor. Men vägen dit var inte lätt. Hon fick göra högskoleprovet fem gånger för att komma in på utbildningen.

Sonia Mesrouj
sonia.mesrouj@dn.se

● Parisa Tavakolijebeli föddes i Iran och flyttade till Sverige för fyra år sedan. Hon hade bestämt sig för att det var läkare hon skulle bli och det var på Karolinska institutet i Stockholm som hon ville studera. – Jag visste att det var stor konkurrens och att jag behövde ha minst 1,8 poäng på högskoleprovet för att komma in på utbildningen, säger hon.

Parisa fick bättre resultat varje gång hon gjorde högskoleprovet. Hon höjde poängen med ungefär 0,5 poäng varje gång.

– Jag fick mer kunskap efter varje prov och förstod vilka mina svaga sidor var. Jag visste att jag var mycket bättre på engelska än svenska.

Därför pluggade jag mer på svenska delen inför nästa prov, säger hon.

Parisa förstod att hon behövde förbättra sitt ordförråd. Det gjorde hon genom att lösa korsord när hon var på resande fot och läsa mycket.

– Du behöver inte gå igenom alla August Strindbergs verk, men det är bra att läsa tidningar och böcker, säger hon.

Hon var fast besluten att hon skulle klara poängen nästa gång. Parisa laddade ned olika appar där hon kunde öva på gamla högskoleprov.

– Jag övade på hur lång tid de olika delarna tog. Tiden är guld när man gör provet, säger Parisa.

Efter femte försöket gick hennes dröm om att få bli läkare i uppfyllelse. Hon fick 1,8 på högskoleprovet och blev antagen till läkarprogrammet på Karolinska institutet.

– Det var en helt ny värld som öppnades. Jag får sitta i samma föreläsningssalar som många berömda namn gjort före mig. Jag känner mig levande och effektiv. Jag har fått en mening med mitt liv, säger hon.

Efter fem försök fick Parisa Tavakolijebeli 1,8 poäng på högskoleprovet. ”Det gäller att hitta en pluggmetod som fungerar för just dig”, säger hon.

Foto: Sonia Mesrouj

Fakta. Högskoleprovet

● Provet är ett studiefärdighetsprov och mäter dina kunskaper och färdigheter som är viktiga för alla universitets- och högskoleutbildningar. ● Det går att göra högskoleprovet två gånger per år.

● Med ett högskoleprovsresultat konkurrerar den sökande i ytterligare en urvalsgrupp och förbättrar sin möjlighet att bli antagen. ● Anmälan för vårens högskoleprov är nu stängd, men prov-

datum är lördagen den 9 april. Sista anmälningsdatum hösten

Torsdag 15 SEPTEMBER 2016 är den 15 september. Provdag är lördagen den 29 oktober.

Källa: Studera.nu, UHR

De bästa tipsen inför provet

1 Öva på gamla prov

Det finns gamla prov på studera.nu som du kan öva på. Du kan ladda ned de fem senaste högskoleproven. Proven finns med tidtagning. När du övar på ett prov märker du vilka delar du behöver öva mer på. Provet innehåller matematik, läsförståelse och ordförståelse. Provet består av åtta delprov i kvantitativa och respektive verbala provpass.

2 Repetera matematik

Provet bygger på matematiken från första året på gymnasiet. Hade du svårt för det så är det bra att öva extra på den delen.

3 Läs böcker

Förbättra ditt ordförråd genom att läsa böcker, tidsskrifter och tidningar.

4 Svara på alla frågor

Du får inga minuspoäng för felaktiga svar. Skriv hellre ett svar än lämna svarsfältet blankt.

5 Fastna inte på en fråga

Tänk inte för länge på en fråga. Markera frågan och återkom till den senare om du har tid kvar.

Källa: UHR, Studera.nu

Sonia Mesrouj

TEKNIKSPRÅNGET.SE

IVA
KUNGLIGA TEKNISKA HÖGSKOLEN

Tekniksprångel

Vill du testa ett spännande jobb?
Övningskör som ingenjör!

Sök senast 16 maj på
teknikspranget.se

SISTA ANSÖKNINGSDAG
6 MAJ 2016
NAPRAPATHOGSKOLAN.SE

NAPRAPAT

Ett givande yrke för dig som vill arbeta med människor och hälsa.

NAPRAPAT HÖGSKOLAN

VÄRLDEN VÄNTAR PÅ DIG!

Gillar du språk? Vill du arbeta i en internationell miljö? Då är våra språkutbildningar något för dig!

Hos oss fördjupar du dina språkkunskaper från gymnasiet eller lär dig ett nytt språk från grunden. Vi har utbildningar i språk från alla världens hörn – som arabiska, engelska, franska, japanska, kinesiska, ryska, spanska och tyska.

SPRÅKUTBILDNINGARNA
VID GÖTEBORGS UNIVERSITET
<http://sprak.gu.se/utbildning>

INSTITUTIONEN FÖR SPRÅK OCH LITTERATURER

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Hur laddar du inför dina högskolestudier? Matematik är ett avgörande ämne på många utbildningar och du kan förbereda dig smart genom att läsa matte på nätet.

På **sommarmatte.se** kan du plugga året runt tillsammans med tusentals andra studenter och ta hjälp av våra mentorer. Kurserna är nätbaserade och du väljer själv start och tempo. De är avgiftsfria, ger högskolepoäng och rätt till studiestöd från CSN.

Gå in på **facebook.com/sommarmatte** så hjälper vi dig att komma igång.

DET LÖNAR SIG ATT VARA FÖRBEREDD!

SOMMARMATTE.SE ÄR ETT SAMARBETE MELLAN FLERA AV LANDETS HÖGSKOLOR

